ОЛИНГАН МАЖБУРИЯТНИ БАЖАРИШ — РЕСПУБЛИКАМИЗ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ВАТАНПАРВАРЛИК, ИНТЕРНАЦИОНАЛ БУРЧИ!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ.

«КИЗИЛ УЗБЕКИСТАН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР.

43-йил чиқиши № 97 (11.846) | Чоршанба, 26 апрель, 1961 йил. | Баҳоси 2 тийин.

РЕСПУБЛИКАМИЗ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ БУ ЙИЛГИ МАЖБУРИЯТИ:

3 миллион 200 минг тонна пахта, 737 минг тонна дон, 200 минг тонна луб экинлари пояси, 5 минг тонна тамаки, 639 минг тонна сабзавот, 352 минг тонна картошка, 589 минг тонна қовун-тарвуз, 345 минг тонна мева ва узум, 314 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 978,7 минг тонна сут, 22,9 минг тонна жун, 513 миллион дона тухум, бир неча юз минг дона қоракўл тери ва 14,6 минг тонна пилла тайёрлашдан иборат.

ПЛЕНУМ ҚАРОРЛАРИ — ИШИМИЗНИНГ ЖАНГОВАР ПРОГРАММАСИ

Республикамиз меҳнаткашлари бутун совет халқи каби зўр ғайрат ва юксак ижодий кўтарилиш билан баҳор, тинчлик ва меҳнат байрами, барча мамлакат ишчиларининг қардошлик ва бирдамлик куни — 1 Майга қизғин тайёрланмоқдалар. Инсоннинг — совет кишиси, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи гражданининг биринчи бўлиб космосга учганлиги, космонавт учувчи, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Юрий Алексеевич Гагариннинг асрлар давомида эсдан чиқмайдиган мислсиз жасорати бепоён мамлакатимизнинг ҳамма қисмида янги меҳнат тўлқинларини вужудга келтирди. Бу, ҳар бир совет кишиси учун илҳомбахш намуна бўлди, янги ижодий ишларга, янги зафарларга чорловчи кучли симфония бўлиб янгради.

Ана шундай тарихий, шодиёна дамларда, ижодкор совет халқи, бутун прогрессив инсоният Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 91 йиллигини зўр тантана билан нишонлаган кунларда республикамиз большевиклари ғоят муҳим масалани ҳал қилиб олиш учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг навбатдаги VI пленумига тўпландилар. Пленум ишида область партия комитетларининг секретарлари, область ижроия комитетлари раисларининг қишлоқ хўжалиги масалалари билан шуғулланувчи ўринбосарлари, шаҳар ва район партия комитетларининг биринчи секретарлари, район ижроия комитетларининг раислари, шунингдек, баъзи министрликлар ва бошқармаларнинг раҳбар ходимлари, саноат корхоналари ва совхозларнинг директорлари, колхоз раислари, қишлоқ хўжалик мутахассислари, корхона ва колхоз партия ташкилотларининг секретарлари қатнашдилар. Пленум Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг «КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорларини бажаришнинг бориши ва Ўзбекистон ССР колхоз ҳамда совхозларининг 1961 йилда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини амалга ошириш чоралари тўғрисида»ги докладини тинглади ва муҳокама қилди.

Пленум қатнашчилари совет кишилари, шу жумладан Совет Ўзбекистонининг меҳнаткашлари ҳам Ватанимизнинг буюк ғалабаларидан илҳомланиб, КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорларини муваффақиятли суратда амалга оширишга, етти йилликнинг учинчи йилини экономика ва маданиятнинг ҳамма соҳаларида янгидан-янги буюк муваффақиятлар билан нишонлашга ва КПССнинг навбатдаги XXII съездини муносиб кутиб олишга қатъий қарор берганликларини зўр қониқиш ва мамнуният билан таъкидладилар.

Совет Иттифоқидаги барча қардош республикалар каби Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорларини мисли кўрилмаган зўр ғайрат, буюк ижодий ташаббус билан амалга оширишга киришдилар. Республиканинг саноат ва қурилиш, транспорт ва алоқа ходимлари биринчи квартал планларини бажардилар, барча колхоз ва совхозларимиз илгари олинган мажбуриятларини қайтадан кўриб чиқдилар ва 1961 йилда ҳамда етти йилликнинг шундан кейинги йилларида пахта, дон, гўшт, сут, сабзавот ва қишлоқ хўжалигининг бошқа маҳсулотларини етиштиришни янада кўпайтириш тадбирларини белгиладилар. Шу муносабат билан етти йиллик планга зарур тузатишлар киритилди, бу тузатишлар КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Советининг муҳокамасига тақдим этилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми қишлоқ хўжалик ходимларининг область кенгашларида муҳокама этилиб, бир оғиздан қабул қилинган социалистик мажбуриятларни маъқуллади. **Республикамиз меҳнаткашларининг бу йилги социалистик мажбуриятлари асосан қуйидагилардан иборат:**

3 МИЛЛИОН 200 МИНГ ТОННА ПАХТА, 737 МИНГ ТОННА ДОН, 200 МИНГ ТОННА ЛУБ ЭКИНЛАРИ ПОЯСИ, 5 МИНГ ТОННА ТАМАКИ, 639 МИНГ ТОННА САБЗАВОТ, 352 МИНГ ТОННА КАРТОШКА, 589 МИНГ ТОННА ҚОВУН-ТАРВУЗ, 345 МИНГ ТОННА МЕВА ВА УЗУМ, 314 МИНГ ТОННА ГЎШТ (ТИРИК ВАЗНДА), 978,7 МИНГ ТОННА СУТ, 22,9 МИНГ ТОННА ЖУН, 513 МИЛЛИОН ДОНА ТУХУМ, БИР НЕЧА ЮЗ МИНГ ДОНА ҚОРАКЎЛ ТЕРИ ВА 14,6 МИНГ ТОННА ПИЛЛА.

Бу мажбуриятларни ҳар қандай шароитда бўлсада сўзсиз бажариш — партия ташкилотларимизнинг шон-шараф иши, республикамиздаги барча меҳнаткашларнинг ватанпарварлик, интернационал бурчидир. Ҳар бир колхозчи, совхоз ишчиси, механизатор, ҳар бир партия, совет ва комсомол ходими, қишлоқ хўжалик мутахассиси зиммамизга олинган мажбуриятларни бажариш учун ўз олдида жуда катта вазифалар турганлигини чуқур англаши ва ҳис қилиши, зўр ғайрат, жасорат ва ташаббус кўрсатиб, фидокорона меҳнат қилиши керак. Ҳамма мажбуриятларнинг бажарилиши — республика партия ташкилоти ва бутун ўзбек халқи учун жиддий синов эканлигини доимо ёдда тутиш зарур.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев КПСС Марказий Комитетининг январь Пленумида бундай деган эди:

«Бизда яхши коммунистик традиция одат бўлиб қолган: ваъда бердингми, уни бажаришинг керак, қуруқ ваъда бераверишсовет кишиларининг руҳига тўғри келмайди. Колхозчилар, совхозларнинг ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари далаларда ва фермаларда жонбозлик билан меҳнат қилмоқдалар, бутун халқ олдида берган сўзларининг устидан чиқишга интилмоқдалар. Бундай қилиш яхши ва биз буни табриклашимиз керак».

КПСС Марказий Комитетининг январь Пленумида бизнинг республикамизда бир қанча йиллар мобайнида пахта ҳосилдорлиги жуда секин ўсаётганлиги ҳаққоний танқид қилинди. Ўтган йили ҳам кўпгина колхоз, совхоз ва районлар пахтадан жуда паст ҳосил олдилар, бунинг натижасида республикамиз пахта тайёрлаш планини бажаролмади. Бу йил мамлакатга 3 миллион 200 минг тонна пахта етказиб бериш юзасидан олинган юксак мажбуриятни ҳар қандай шароитда ҳам шараф билан бажариш учун партия ташкилотлари ҳар бир гектарнинг тўла бўлишини таъминлашлари, ғўзанинг ёшлигидан то ҳосили пишгунча нормал ривожланиши учун қулай шароит яратишлари, пахтачиликда техника тараққиётининг кўзда тутилган программасини амалга оширишлари керак.

Пленум қатнашчилари чигит экиш ва уни бир текис ундириб олиш мўл ҳосил учун курашнинг энг муҳим босқичи, олинган мажбуриятни муваффақиятли бажариш гарови эканлигини алоҳида таъкидлаб, бу соҳада йўл қўйилаётган жиддий камчиликларни далил очиб ташладилар. Аввало шуни айтиш керакки, республикадаги кўпгина колхозлар, совхозлар ва районлар экишга анча кеч киришиб, вақтни қўлдан бой бериб қўйдилар. Шунинг натижасида республикада ҳозиргача экин майдонининг атиги учдан икки қисмигагина чигит экилди, холос. Бу эса ўтган йил шу вақтдагига қараганда 200 минг гектар майдонга чигит кам экилди демакдир. Республиканинг энг жанубидаги Сурхондарё области чигит экишни ҳалигача тамомлагани йўқ. Бухоро области экиш планини бор-йўғи 47 процент, Тошкент области 61 процент, Самарқанд области 35 процент бажарди. Хоразм области ва Қорақалпоғистон АССР эса булардан ҳам кейинда қолмоқда. Тошкент областида, шунингдек Қўқон, Норпой, Пастдаргом, Бухоро, Қоракўл, Қамаши, Яккабоғ, Шўрчи, Хазорасп, Хонқа, Беруний районларида чигитни квадрат-уялаб экиш плани жуда қониқарсиз бажарилмоқда.

Ўзкомпартия Марказий Комитетининг пленуми яқин кунлар ичида чигит экишни тамомлаш, Хоразм области ва Қорақалпоғистон АССРда эса экишни 5-10 майдан кечикмай тугаллаш вазифасини қўйди, дала ишларини юқори сифатли ўтказишни ва квадрат-уялаб чигит экиш планини сўзсиз бажаришни талаб қилди. Ишни шундай ташкил этиш керакки, Фарғона, Андижон ва Сурхондарё областларида 1 Майгача, Тошкент, Самарқанд, Бухоро областларида 5 майгача; Хоразм областида ва Қорақалпоғистонда 15-20 майдан кечикмай чигитни бир текис ундириб олиш ва барча майдонларда ғўза тупларининг нормал қалинликда бўлишига эришиш таъминлансин.

Пленум деҳқончиликнинг бошқа барча тармоқларини ҳам комплекс ва тўхтовсиз ривожлантириш, чорвачилик маҳсулотлари, пилла, ғалла, луб экинлари, сабзавот, картошка, қовун-тарвуз, мева ва узум етиштиришни кўпайтириш юзасидан муҳим тадбирлар белгилади. Пленум белгилаган тадбирларни тўла амалга ошириш, деҳқончилик ва чорвачиликни кескин даражада юксалтириш учун курашга барча меҳнаткашларни сафарбар этиш — партия, совет ташкилотлари ва қишлоқ хўжалик органларининг энг муҳим вазифасидир.

«Шундай фактлар оз эмаски, — дейилади КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми қарорида. — **ходимлар мажбуриятларни масъулиятсизлик билан оладилар, планни шунча бажарамиз, деб ҳаммаёққа жар соладилар, бу ҳақда бюрократларча оғиз кўпиртирадилар, лекин мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлайдиган ташкилий чораларни кўрмайдилар ва натижада мажбуриятларни бажаришни барбод қиладилар».**

Маҳаллий партия, совет ташкилотлари январь Пленумининг бу кўрсатмасидан ўзлари учун тегишли хулоса чиқариб олишлари, омма орасидаги ташкилотчилик ва сиёсий ишларни янги вазифалар даражасига кўтаришлари лозим. Мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлайдиган ташкилий ишларни янада кучайтириш, кадрларни партия ва халқ олдида соф виждонли ва ростгўй бўлиш руҳида, топширилган иш учун, мажбуриятни халол бажариш учун жавобгарликни чуқур ҳис қилиш руҳида тарбиялаш керак. Кўзбўямачилик, партия ва давлат интизомини бузиш, хусусий мулкчилик майлларига қақшатқич зарба бериш лозим.

КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорлари билан қуролланган, жонажон Коммунистик партиямизнинг XXII съездини муносиб кутиб олиш ғояси билан илҳомланган республикамиз меҳнаткашлари ўз зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларини шараф билан бажариш учун, Узкомпартия Марказий Комитети VI Пленуми белгилаб берган тадбирларни муваф[illegible]

МАШИНАЛАР УНУМЛИ ИШЛАЯПТИ

ПАХТАКОР, («Қизил Ўзбекистон» мухбири). Пахтачиликни комплекс механизациялаштираётган «Коммунизм» колхозининг аъзолари экиш даврида ёғингарчилик натижасида юз берган об-ҳаво қийинчилигини енгиш учун машиналарни кенг ишга солдилар. Ҳозир колхозда 38 та агрегат чигит экмоқда ва 42 та ҳайдов трактори ерни экишга пешма-пеш тайёрлаб бермоқда. Ҳамма машиналар унумли ишлаяпти.

Колхозчилар бу йил гектарларда ғўза тупларининг қалинроқ бўлишига эришиш мақсадида чигитни ҳамма майдонларда 60х50 сантиметр схемаси билан экишга, ҳосилдорликни гектарига 2-3 центнер оширишга қарор бердилар. Пахта майдонлари ана шу схемага мосланиб, ҳаммаси механизмлар билан ишланяпти.

Колхознинг собиқ экономисти Бобомурод Дамиров ўтган йили комплекс механизациялашган бригадага бошчилик қилди. Бу бригада колхозда энг кўп ва арзон пахта етиштирди. Бригада аъзолари бу йил пахта майдонини янги ерлар ҳисобига анча кенгайтирдилар ва 127 гектар майдоннинг ҳаммасини 60х50 сантиметр схемаси асосида тайёрладилар. Текширишда эрта экилган 60 гектар майдонда чигитнинг уяларга аниқ тушгани маълум бўлди.

Бобокарим Мирзакаримов бошлиқ бригада аъзолари янги ўзлаштирилган ерларда экишни эрта ўтказиб, чигитни ернинг ўз намига ундириб олаётирлар. Ғўза парвариши олдидан ерга солиш учун гектарига 8 тоннадан гўнг ва бошқа ўғитлар тайёрлаб қўйилди.

Колхоз пахтакорлари бу йил 2075 гектар майдонда ғўзани 60х50 сантиметр схемаси асосида жойлаштириб, ҳаммасини механизмлар билан икки томонлама ишлаш, камида 5200 тонна пахта етиштириш, барча ҳосилни машинада териб олиш ва уни қоп-қанорсиз ташиш учун курашмоқдалар.

Поп районидаги «Ленин номли колхоз қўшни «Коммунизм» колхозини ўз оталигига олди. Қўшнилар ҳар йили мусобақалашадилар, шароит бир хил, лекин «Коммунизм» колхози доимо орқада қолади. Масалан, ўтган йили Ленин номли колхоз гектаридан 34 центнердан пахта топширди. Мусобақадош «Коммунизм» колхози 26 центнердан топширди.

Шунинг учун ҳам Ленин номли колхоз правлениеси «Коммунизм» колхозининг бу йил гектаридан 35 центнердан пахта етиштиришида, ҳар сигирдан 2 минг литрдан сут соғиб олиши ва ҳар 100 гектар ҳайдаладиган ер ҳисобига 75 центнердан, қолган ерларнинг ҳар 100 гектари ҳисобига 16 центнердан гўшт етиштиришида амалий ёрдам беришни ўз иш планига киритди. Ленин номли колхоз раҳбарлари ҳозирданоқ қўшниларга катта ёрдам кўрсатмоқдалар.

Суратда: Ленин номли колхознинг донгдор механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Меликўзи УМРЗОҚОВ** (ўнгда) «Коммунизм» колхозининг бригада бошлиқлари **Абдуқодир УНАРОВ** ва **Холинисо УЗОҚОВА** билан суҳбатлашмоқда.

Г. Бойко фотоси

(ЎзТАГ фотохроникаси).

Н. С. ХРУШЧЕВ ГЕРМАНИЯ ФЕДЕРАТИВ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ СССРДАГИ ЭЛЧИСИ Г. КРОЛЛНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев 24 апрелда Сочи шаҳри районида Германия Федератив Республикасининг СССРдаги элчиси Г. Кроллни унинг илтимосига кўра қабул қилди ва у билан суҳбатлашди.

Суҳбат вақтида СССР Ташқи ишлар министрлиги коллегиясининг аъзоси И. И. Ильичев ҳозир бўлди.

Суҳбатдан кейин Н. С. Хрушчев Г. Кроллни зиёфатга таклиф этди. Зиёфат дўстона вазиятда ўтди. Зиёфатда СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. И. Микоян иштирок этди.

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

ПАРРАНДАЧИЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ КЕРАК

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қайд қиладиларки, республикада парранда гўшти ва тухум аҳолининг бу маҳсулотга бўлган ва ўсиб бораётган талаби даражасидан анча кам етиштирилмоқда.

Кўпгина колхоз ва совхозлар паррандачиликни тез ривожлантириш, парранда гўшти ва тухум етиштиришни кескин равишда кўпайтириш учун мавжуд бўлган жуда катта имкониятлардан фойдаланишга етарли эътибор бермаётирлар, чорвачиликнинг тез ривожланадиган ва сердаромад бу соҳасига кам аҳамият бермоқдалар.

Ўтган йили ҳамма областларда ва Қорақалпоғистон АССР да паррандачиликни ривожлантириш ва тухум етиштириш планлари бажарилмай қолди. Тухум қиладиган паррандалар жуда кам. Колхозларда ҳар бир товуқдан 58 тадан, совхозларда эса 78 тадан тухум олинди, холос.

Озуқага бой кўллар, шунингдек яйловлар етарли бўлишига қарамай, кўпгина колхозларда ўрдак ва курка кўпайтирилмаётир.

Ўтган йили хўжалик-репродукторларнинг фермаларида ўрдак ва куркалар сони камайиб кетди. Ҳолбуки, бу хўжалик-репродукторлар паррандачиликни ривожлантиришда бошқа хўжаликларга яқиндан ёрдам беришга даъват этилгандирлар. Хоразм ва Самарқанд областларининг колхозларида ўрдаклар сони 30 процентдан кўпроқ камайди. Сурхондарё ва Самарқанд областларининг колхозларида курка икки баравардан кўпроқ камайиб кетди.

Анчагина колхоз ва совхозларда паррандачилик фермалари жуда кичик — ҳар бир колхозда ўртача ҳисобда 1300 тадан ва совхозларда 4100 тадан. Андижон областининг колхозларида фақат 480 тадан, совхозларида эса 870 тадан парранда бор, холос.

Кўпгина фермаларда мода паррандалар жуда оз. Масалан, Қорақалпоғистон АССР, Хоразм, Сурхондарё ва Бухоро областларидаги колхозларда ҳамма паррандаларнинг 35-50 проценти хўроздан иборатдир. Кўпгина фермаларда парранда боқиш ва асраш, уларни ҳисобга олиш яхши йўлга қўйилган эмас. Парранда маҳсулотларининг таннархи жуда баланд.

Тошкент, Фарғона, Самарқанд ва Бухоро область партия комитетлари, область ижроия комитетлари, республика Қишлоқ хўжалик министрлиги Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг паррандачилик фабрикалари қуриш тўғрисидаги қарорини бажармадилар.

Совхозларда паррандачиликни ихтисослаштириш ва колхозлараро йирик паррандачилик фермалари ташкил қилиш суст бормоқда.

Кўпгина хўжаликлар паррандачилик биноларини жуда секинлик билан қурмоқдалар, паррандачиликдаги сермеҳнат ишларни механизациялаштириш ҳақида қайғирмаётирлар, ферма қошидаги участкаларда дон етиштиришни кўпайтириш учун мавжуд имкониятлардан фойдаланмаётирлар.

Республика инкубатория-паррандачилик станцияларида жиддий камчиликларга йўл қўйилмоқда. Айрим станцияларда (Каттақўрғон, Шўрчи, Нукус станцияларида) инкубаторияларда жўжа очириш режими бузилмоқда, жўжалар жуда кам олинмоқда ва уларни тўла сақлаб қолиш учун курашилмаётир. 1 апрелгача инкубаторияларга 4,2 миллион дона тухум қўйилди, бу планнинг атиги 38,3 процентини ташкил этади. Ҳолбуки, ўтган йил шу вақтда инкубаторияларга тухум қўйиш плани 54 процент бажарилган эди.

Кўпгина хўжаликлар инкубатория-паррандачилик станцияларида очирилган жўжаларни қабул қилиб олишга тайёр эмас, шунинг учун ҳам станцияларда жўжалар кўп тўпланиб қолиб, уларни сақлаш қийинлашмоқда.

Область партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва область ижроия комитетлари станциялар ишлари устидан етарли контроль қилмаётирлар, жўжаларни колхоз ва совхозларга ўз вақтида тарқатиш тадбирларини кўрмаётирлар.

«Ўзбекбирлашув» хўжаликларида паррандачиликни ривожлантириш ишлари сусайтириб юборилган, сувда сузадиган паррандалар сонини кўпайтириш учун мавжуд имкониятлардан фойдаланилмаётир, паррандалар кўплаб нобуд қилинмоқда.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика Қишлоқ хўжалик министрлиги, совхозлар Бош бошқармаси, область партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари зиммасига КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорларини бажариш юзасидан ишлаб чиқилган тадбирларга асосан паррандачиликни тез ривожлантириш ишларини кучайтириб юбориш, тухум ва парранда гўшти етиштиришни кескин кўпайтириш вазифасини юкладилар. Қуйидагиларни амалга ошириш таклиф этилди:

республика совхозларида паррандачиликни ихтисослаштиришни бир ой муддат ичида тугаллаш ва колхозлараро йирик паррандачилик фермалари ташкил этиш тадбирларини ишлаб чиқиш. Бунда республикадаги ғаллакор хўжаликларда паррандачиликни ҳар тарафлама ривожлантиришга алоҳида эътибор бериш;

колхозлараро фермалар ҳақида низом ишлаб чиқиш ва уни бундай фермалари бўлган колхозларга етказиш;

Бухоро областидаги **«Ромитан»** совхозида 25000 парранда, 2000 мода ўрдак боқиладиган ферма ташкил қилиш ва ҳар йили 120 минг жўжани ва 40 минг ўрдакни гўшт учун боқиб ўстириш;

ҳовузлар ва паррандачиликни ривожлантириш учун шароитга эга бўлган колхоз ҳамда совхозларда ўрдак боқишни бир ой муддат ичида йўлга қўйиш;

ғаллакор совхозларда ва баҳорикор ерлардаги хўжаликларда куркани кўпайтириш тадбирларини ишлаб чиқиш;

колхозлараро паррандачилик фермаларини ва совхозлардаги ихтисослаштирилган йирик паррандачилик фермаларини лойиҳалар, қурилиш материаллари билан таъминлаш, капитал қурилишларни ҳар йили маблағ билан таъминлашни кўзда тутиш, бу хўжаликларда паррандачилик биноларини фақат типовой лойиҳалар бўйича қуриш;

1961 йилда паррандачилик фермалари бўлган ҳар бир колхозда наслдор паррандаларни кўпайтириш ва янгилаб туриш учун жўжа боқиладиган махсус группалар ташкил этиш. Бу группалар паррандаларни жўжалар ҳисобига кўпайтира бориш имконини берадиган ҳажмда бўлиши лозим;

Каттақўрғон, Шаҳрисабз, Урганч ва Нукус инкубатория-паррандачилик станцияларининг ҳар бирида 5 мингтадан наслдор жўжа очирилсин. Улар рус оқтовуғи зотли ва умум фойдаланадиган насли товуқларни кўпайтирадиган намуна-тажриба хўжаликлари ҳисоблансин. Урганч станциясида эса пекин зотидан бўлган наслдор ўрдак етиштирилсин. Бу хўжаликлар учун парранда боқиладиган ерлар ажратилсин ва 1962 йилдан бошлаб паррандачилик объектлари қурилишини кенгайтириш учун капитал маблағ ажратиш кўзда тутилсин:

жайдари куркаларнинг маҳсулдорлигини ошириш учун 1961 йилда Фориш районидаги «Коммунизм» совхозида 5 мингта, Ғаллаорол районидаги «Бахмал», Зомин районидаги «Ударник» совхозларида 3 мингтадан наслдор курка боқадиган фермалар ташкил этилсин, шунингдек чорвачилик институтининг экспериментал базасида, Ғаллаорол районидаги «Санзар»да 5 мингта мода курка боқиладиган ферма ташкил қилинсин. Зотли паррандаларнинг тухумлари паррандачилик фабрикаларига ва инкубатория-паррандачилик станцияларига жўжа очириш учун топширилсин. колхоз ва совхозлар курканинг наслдор жўжалари билан таъминласин.

(Охири учинчи бетда).

СССР САНОАТИНИНГ 1961 ЙИЛ I КВАРТАЛИДА ДАВЛАТ ПЛАНИНИ БАЖАРИШИ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий Статистика Бошқармасининг ахбороти

Саноат ходимлари КПСС XXII съездини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўриб, 1961 йил I квартал планини муваффақиятли бажардилар.

СССР саноати ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш планини 1961 йил I кварталида 102,5 процент бажарди. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 1960 йилнинг I кварталидагига нисбатан қарийб 9 процент кўпайди.

Барча иттифоқчи республикалар саноати ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича ва энг муҳим турдаги маҳсулотларнинг кўпчилиги бўйича квартал планини бажарди. Шу билан бирга Мурманск, Курск, Белгород, Тюмень, Винница, Черкасси, Полтава халқ хўжалиги кенгашларидан ташқари ҳамма халқ хўжалиги кенгашлари I квартал планини тўла ва ошириб бажардилар.

Саноатнинг айрим тармоқлари бўйича ялпи маҳсулотнинг ўсиши қуйидаги маълумотлардан кўриниб турибди:

	1961 йилнинг I кварталида 1960 йил I кварталидагига нисбатан процент ҳисобида
Қора ва рангли металлургия	109
Ёқилғи ва энергетика саноати	107
Машинасозлик ва металл ишлаш	116
Кимё саноати	114
Бинокорлик материаллари саноати	116
Ўрмон, қоғоз ва ёғочсозлик саноати	106
Енгил саноат	103
Озиқ-овқат саноати	106

Саноат маҳсулоти асосий турларининг 1961 йил I кварталида ишлаб чиқарилиши қуйидаги маълумотлардан кўриниб турибди:

	1961 йил I кварталида ишлаб чиқарилди	1961 йил I кварталида 1960 йил I кварталидагига нисбатан процент ҳисобида
Чўян — миллион тонна	12,3	108
Пўлат — миллион тонна	17,3	108
Прокат — миллион тонна	13,7	108
Пўлат трубалар — миллион тонна	1,6	110
Темир руда — миллион тонна	27,8	110
Нефть — миллион тонна	39,1	113
Газ — миллиард кубометр	15,2	128
Кўмир — миллион тонна	129	99,7
шу жумладан тош кўмир	94,6	101
Электр энергияси (район электростанциялари ва блокстанциялар) — миллиард киловатт-соат	72,4	109
Минерал ўғитлар — миллион тонна	3,7	110

(Охири иккинчи бетда)

СССР САНОАТИНИНГ 1961 ЙИЛ I КВАРТАЛИДА ДАВЛАТ ПЛАНИНИ БАЖАРИШИ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

СССР Министрлар Совети хузуридаги Марказий Статистика Бошқармасининг ахбороти

(Боши биринчи бетда)

Олтингугурт кислотаси — миллион тонна	1,4	104
Сунъий ва синтетик тола — минг тонна	61,6	125
Автомобиль покришкалари — миллион дона	4,6	111
Ўзгарувчан ток электродвигателлари — миллион киловатт	5,4	115
Металл қирқиш станоклари — минг дона	39,8	109
Кимёвий ускуналар — миллион сўм	55,5	114
Тўқиш станоклари — минг дона	5,0	107
Магистрал тепловозлар — дона	353	115
Магистрал электровозлар — дона	120	125
Автомобиллар — минг дона	137,5	108
Тракторлар — минг дона (физик единица)	65,0	110
Қишлоқ хўжалик машиналари — ҳаммаси (запас қисмларсиз) — миллион сўм	215	127
Трактор плуглари — минг дона	37,6	92
Трактор сеялкалари — минг дона	37,0	144
Дон комбайнлари — минг дона	17,5	127
Трактор косилкалари — минг дона	23,4	112
Ташиб олинган қурилишбоп ёғоч (колхозлар ташиб олган ёғоч бу ҳисобга кирмайди) — миллион кубометр	83	99
Қоғоз — минг тонна	625	105
Цемент — миллион тонна	11,9	113
Йиғма темир бетон конструкциялар ва деталлар — миллион кубометр буюм	9	127
Шифер — миллион шартли плитка	818	117
Дераза ойнаси — миллион квадратметр	37,2	104
Ип газлама — миллиард квадратметр	1,2	99,7
Жун газлама — миллион квадратметр	114	104
Зиғир толасидан ишланган газлама — миллион квадратметр	131	100,1
Шойи газлама — миллион квадратметр	172	103
Чарм пойафзал — миллион жуфт	111	105
Ҳар хил соатлар — миллион дона	6,6	106
Радиоприёмниклар — минг дона	1018	104
Телевизорлар — минг дона	459	121
Холодилниклар — минг дона	159	127
Кир ювиш машиналари — минг дона	280	144
Мотоцикл ва мотороллерлар — минг дона	141	107
Мебель — миллион сўм	304	115
Гўшт (давлат ресурсларидан) — минг тонна	548	87
Балиқ — миллион тонна	1,1	112
Мол ёғи (давлат ресурсларидан) — минг тонна	93	102
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари сут ҳисобида — миллион тонна	1,8	114
Консерва (халқ хўжалик кенгашлари ва маҳаллий Советларнинг саноати бўйича) — миллион банка	813	117
Совун — минг тонна	378	98

1961 йил I кварталида пўлат, прокат, пўлат трубалар ишлаб чиқариш плани, темир руда, нефть, тош кўмир чиқариш плани, алюминий, мис, қўрғошин, руҳ, қалайи, симоб, кобальт, молибден маҳсулоти, магний ва магний қотишмалари, титан, электр энергияси, бензин, дизель ёқилғиси, ёқиладиган мазут, кальцийлаштирилган ва каустик сода, минерал ўғитлар, олтингугурт кислотаси, синтетик аммиак, синтетик смола ва пластмассалар, сунъий ва синтетик тола, автомобиль покришкалари, автомобиллар, тракторлар, трактор сеялкалари, трактор косилкалари, қоғоз, цемент, йиғма темирбетон конструкциялари ва деталлар, шифер, дераза ойнаси, жун газлама, зиғир толасидан ишланган газлама ва шойи газлама, чарм пойафзал, мебель, қаймоғи олинмаган сут, консерва ишлаб чиқариш плани, балиқ овлаш плани ва кўпгина бошқа турдаги маҳсулотлар **ишлаб чиқариш плани тўла ва ошириб бажарилди.**

Маҳсулот ишлаб чиқариш 1960 йилнинг I кварталидагига нисбатан қуйидаги миқдорда ортди: Чўян — 900 минг тоннадан кўпроқ, пўлат — қарийб 1,3 миллион тонна, прокат — 1 миллион тоннадан кўпроқ, нефть — 4,6 миллион тонна, газ — 3,4 миллиард кубометр, электр энергияси (район электростанциялари ва блок станциялари бўйича) — 6 миллиард киловатт-соат, цемент — 1,3 миллион тонна, йиғма темир-бетон конструкциялари ва деталлар — 2 миллион кубометр буюм. Синтетик смола ва пластмассалар ишлаб чиқариш 24 процент ортди. Кимё саноатининг бошқа турдаги маҳсулотларини ишлаб чиқариш, рангли металлар, машина ва ускуналарнинг кўпгина турларини ишлаб чиқариш ҳам кўпайди. 1960 йилнинг I кварталидагига нисбатан жун ва шойи газламалар, чарм пойафзал, мебель, мол ёғи, қаймоғи олинган сут маҳсулотлари, консерва ва халқ истеъмоли бошқа товарлари ҳам кўп ишлаб чиқарилди. Балиқ овлаш анча кўпайди.

1961 йил I кварталида ишлаб чиқариш ўтган йилнинг шу давридагига қараганда кўпайган бўлса ҳам кимё ускуналари, тўқиш станоклари, магистрал электровозлар, радиоприёмниклар, холодильниклар, кир ювиш машиналари ишлаб чиқариш плани бажарилмай қолди. Қоғоз ишлаб чиқариш плани умуман бажарилган бўлса ҳам газета қоғозлари ишлаб чиқариш плани бажарилмай қолди.

1961 йил I кварталида саноатда меҳнат унумдорлигини ошириш плани бажарилди. **Саноатда меҳнат унумдорлиги ўтган йилнинг I кварталидагига нисбатан** (саноатда ишчи ва хизматчиларнинг иш куни қисқартирилгани ҳолда) **3 процентдан зиёд кўпайди.** Иш куни қисқартирилгани ҳисобга олингани ҳолда **бир соатлик меҳнат унумдорлиги I кварталда қарийб 12 процент кўпайди.**

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ.

КОСМОСНИ ЗАБТ ЭТИШДА ЯНГИ ДАВР БОШЛАНДИ

Буюк воқеа содир бўлди! 1961 йил 12 апрелда совет учувчиси Юрий Алексеевич Гагарин космосга кўтарилди ва ер куррасини айланиб чиқиб, эсон-омон муқаддас тупроғига қайтиб тушди.

—, Инсон космосда! — Бу ҳаяжонли сўзлар яшин тезлигида планетага ёйилиб, ер юзидаги барча халқлар тилида қайта-қайта такрорланди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукумати бутун инсоният тарихидаги бу ғоят катта воқеани юксак баҳолаб, асрлар бўйи эсда қоладиган бу жасоратда совет халқининг ақл-заковати, социализмнинг қудратли кучи мужассамланганини алоҳида таъкидлаб ўтдилар. Ишчилар синфи иродаси билан, коммунистик партия илҳомлантираётган халқ иродаси билан мамлакатимиз Совет ҳокимияти йилларида қудратли социалистик мамлакатга айланди, фан ва техника тараққиётининг мисли кўрилмаган юксак чўққиларига эришди.

Совет халқи қуёшда яшириниб ётган қудратли энергияни, ер остидаги ва тошқин дарёлар тубидаги беҳисоб бойликларни инсониятга хизмат эттирмоқда. Совет халқи табиат яратолмаган нарсаларни бунёдга келтирмоқда, асов дарёларни бўғмоқда, товушдан анча тез учмоқда.

Коинот сирларини биринчи бўлиб бизнинг Ватанимиз, коммунизм қураётган мамлакат очаётгани билан ғоят фахрланамиз. Ҳозир СССРнинг фанни тараққий эттиришдаги улуғвор ролини бутун жаҳон тан олмоқда. Энергетика машинасозлиги, радиоэлектроника ва автоматиканинг юксак тараққиёти туфайли Совет Иттифоқи космик фазони забт этишда жаҳондаги бутун давлатлардан олдинда бормоқда, инсониятнинг асрий орзусини амалга оширмоқда.

Совет фанининг космосни забт этишдаги суръати, дарҳақиқат, улуғвордир. Бундан салкам тўрт йил муқаддам ер юзидаги миллион-миллион киши биринчи марта рус сўзи «Спутник»ни эшитди ва тилга олди. Эндиликда эса совет космик Колумби — учувчи Юрий Гагарин биринчи бўлиб космосга кўтарилди ва соатига 28 минг километр тезликда ер куррасини айланиб чиқди.

Биринчи космонавтимиз ўз шоншуҳрати учун космик кораблъ кабинасидан ўрин олгани йўқ. У герметик кабина эшигини ёпар экан, инсониятнинг келажаги ҳақида ўйлади. У бундан кейинги планеталараро саёҳатнинг хавфсизлигини таъминлаш йўлида катта қаҳрамонлик кўрсатди. Инсониятнинг коинот сирларини очиш ва унинг улуғвор кучларини инсоният учун хизмат эттириш тўғрисидаги асрий орзуси уни ана шундай жасоратга чорлаган эди.

Бизнинг ҳаётимиз, инсоннинг бутун ижодий фаолияти фан билан боғлангандир. Биз фан асосларини ўзлаштириб, машиналар ва электростанциялар яратамиз, жуда катта тезлик билан океанлар ва қитъаларни кесиб ўтамиз, ер остидаги фойдали қазилмаларни қидирамиз, атом ядроси сирларини очамиз, космик фазога тадқиқот олиб борадиган лабораторияларни юборамиз. Фан тараққиёти жамият тараққиёти билан узвий боғлангандир. Фан ва техника билан қуролланган совет кишиси ҳамиша вақтдан ютмоқда. Ойлаб ва йиллаб вақт талаб этадиган ишлар эндиликда бир неча соат мобайнида амалга оширилмоқда. Кирка ва бел билан қуролланган шахтёрнинг бир кунда бажарадиган ишини эндиликда кўмир комбайни машинисти икки минутда бажариб қўйяпти. Энг буюк математик бутун ҳаёти мобайнида ҳал этолмайдиган тенгламалар системасини электрон-ҳисоблаш машинаси қисқа фурсат ичида ечиб бермоқда. Биринчи космонавт бир ярим соат ичида бутун ер куррасини айланиб чиқди.

Бироқ шунга қарамай, инсоннинг табиат кучлари устидан ҳукмронлигини янада кучайтириш учун фанни бундан буён ҳам тараққий эттириш лозим. Мамлакатимизда коммунизм қуришнинг буюк плани олимларимиз, конструкторларимиз, инженерларимиз, техникларимиз ва барча халқимизнинг ижод қилиш программасидир. Улар қудратли энергия манбаларини ўзлаштириш, табиат сирларини очиш, синтетик материаллардан халқ хўжалигида кўпроқ фойдаланиш, ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш вазифаларини ҳал этиш, далаларимиз ҳосилдорлигини ошириш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қиладилар. Планеталараро учиш соҳасида иш олиб бораётган олимлар олдида ҳам ғоят катта вазифалар турибди.

Биз жаҳонда биринчи марта космосга парвоз қилган кишининг замондошимиз. Шундай улуғвор бир пайтда мамлакатимизнинг улуғ олими, планеталараро саёҳат тўғрисида фанга асос солган Константин Эдуардович Циолковский номини ҳурмат билан тилга оламиз. Унинг ғоялари ва ижодий фикри рўёбга чиқди. Унинг орзулари бизнинг давримизда, совет замонида амалга ошди.

Буни ҳаётнинг ўзи кўрсатиб турибди. Совет фани табиат сирларини ўрганиш йўлида жуда катта одимлар билан илгарилаб бормоқда. Биз биринчи бўлиб юлдузлар томон йўл олдик, майда, кўзга кўринмайдиган микро элементлар тузилишини ўрганишда катта муваффақиятларга эришмоқдамиз. Космик кемалар, атом электростанциялари, гигант гидротурбиналар, жаҳонда энг йирик домналар — буларнинг барчаси коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш учун хизмат этмоқда.

Улуғ Ленин Ватани ўз олимлари кашфиётларини, индустрия куч-қудратини, автоматика мўъжизаларини бутун инсониятни ҳалокатга солаётган тинчлик мақсадларига бўйсундирмоқда. Бизнинг такомиллаштирилган космик ракеталаримиз ва кемаларимиз барча кишиларга чексиз қувонч бағишламоқда, бутун дунёда тинчлик иши учун хизмат этмоқда.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукумати Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва халқларига, барча мамлакатларнинг халқлари ва ҳукуматларига, бутун прогрессив инсониятга қарата қабул қилган мурожаатида бундай деди:

«Шу тантанали кунда биз барча мамлакатларнинг халқлари ва ҳукуматларига яна мурожаат қилиб, уларни тинчликка даъват этамиз.

Барча кишилар, ирқ ва миллати, танасининг ранги, диний эътиқоди ва қайси социал табақага мансуб бўлишидан қатъи назар, бутун дунёда мустаҳкам тинчликни таъминлаш учун бутун куч-ғайратларини сарф қилсинлар. Зўр бериб қуролланишга хотима берайлик! Қаттиқ халқаро контроль остида ёппасига ва батамом қуролсизланишни амалга оширайлик! Бу, тинчликни ҳимоя қилишдан иборат муқаддас ишга қўшилган жуда катта ҳисса бўлади».

Совет халқининг космик йўлни забт этиш соҳасидаги катта муваффақияти партиянинг тарихий XXII съезди — коммунизм қурувчилари съезди олдидан қўлга киритилаётганини қувонч билан қайд қилиб ўтиш керак. Бу улуғвор кунга атаб ҳар бир меҳнаткаш муносиб туҳфа ҳозирламоқда. Ичида космонавти бўлган биринчи космик кема «Восток»нинг фазога парвоз этгани совет олимларининг съездга катта туҳфасидир.

Шу ажойиб баҳор кунларида, совет фани ва техникасининг жаҳоншумул ғалабаси тўғрисидаги хабар бутун дунёда тилга олинаётган бир пайтда планетамиздаги барча оддий кишиларнинг қалби улуғ Коммунистик партияга миннатдорлик туйғулари билан тўлиб-тошмоқда. Зотан Коммунистик партия меҳнат кишиларига бахт йўлини очиб берди, уларни ижод қилишга руҳлантирди, фан ва техника тараққиёти чўққилари сари бошлади. Совет Иттифоқи Қаҳрамони, биринчи учувчи-космонавт майор Гагариндай ватанпарварларни тарбиялаб етиштирди.

Биз яхши вақтда яшамоқдамиз, — деган эди Н. С. Хрушчев Целиноградадаги қўриқ ўзлаштирувчилар йиғилишида сўзлаган нутқида. Инсоннинг энг дадил орзулари ер юзида ҳам, бепоён космик фазоларда ҳам рўёбга чиқарилмоқда. Мана шуларни кўриб турганимиздан кейин, кўпгина улуғ ишлар ва ижодкорликларни коммунизм қураётган бизнинг совет халқимиз яратаётганлигига қувонмай бўладими, ахир!

Бу сўзларда барча совет кишиларининг фикр ва туйғуси ифода этилган.

В. ПАРФЕНОВ,
техника фанлари кандидати.

ОЛИНГАН МАЖБУРИЯТЛАР ИЗИДАН

Келажак разведкачилари

ТЕРМИЗ. («Қизил Ўзбекистон» мухбири). Сурхондарё областида коммунистик меҳнат коллективлари номини олиш учун бошланган мусобақада 600 дан зиёд цех ва бригадалар, 5000 дан ортиқ киши иштирок этяпти. Ҳозиргача 70 дан ошиқ цех ва бригадалар коммунистик меҳнат коллективлари деган фахрли номни олишга муяссар бўлдилар.

«Кўкойты» нефть конидан Евгений Трифонов ва Карим Лочинов ўртоқлар бошлиқ бригадалар, Шарғун кўмир ҳавзасидан Фаил Шафиқов ва Парда Хурсандов бошлиқ бригадалар, Амударё портидан «Шчорс» ва «Фрунзе» пароходлари нинг экипажлари, Денов пахта тозалаш заводидан М. Ҳамидов, Сурхондарё машина экскаватор станциясидан Ю. Гусев ва бошқа ўртоқлар бошлиқ коллективларга коммунистик меҳнат бригадалари номи берилди.

Қаршидаги тикувчилик фабрикаси ишчи ва хизматчиларининг ташаббуси билан коммунистик меҳнат корхонаси деган юксак номни олиш учун кураш бошланган эди. Ҳозир бу ҳаракатга Қарши депоси, Шаҳрисабздаги «Ҳужум» фабрикаси, Термиз паровоз депоси ва Денов пахта тозалаш заводларининг коллективлари қўшилдилар. Бу коллективларнинг ҳаммаси зиммасидаги социалистик мажбуриятни шараф билан бажармоқдалар.

МУВАФФАҚИЯТЛАРИМИЗ КАЛИДИ

Ҳамидулла станцияга келганида иккинчи смена тугаган, коржомаларини алмаштирган ишчилар душхонадан бирин-кетин чиқиша ётган эди. Мазза қилиб ювунганидан юзлари бўртган Убайдулла дафтар-китоб қўлтиқлаган Ҳамидуллани кўриши билан:

— Студентларга ўхшаб ноль-нолда етиб келдинг-а, оғайни? — деди.

— Ишим «юз» бўлсин деган киши ноль-нолда эмас, эртароқ келади, — деди кулиб Ҳамидулла. Бу гапларни айтганда у ҳақла эди. Чунки Ҳамидулла иш вақтидан унумли фойдаланиш учун ўзи бошқарадиган кранни шай ҳолатда сақлайди. Ишга одатдагидан сал эртароқ келиб, машинанинг ишчи қисмларини зийраклик билан кўздан кечиради, техникавий жиҳатдан созлайди. Шунинг учун ҳам у машинистлик қилаётган кран сира тихирлик қилмай ишлайди.

Шу пайт Баҳодир, Антонина Ивановна ҳам келиб қолишди. Улар биргалашиб станция қизил бурчагига киришди. Ҳамма йиғилиб бўлган эди. Улар ҳам бўш ўринларга ўтирдилар.

Машғулот қатнашчилари рўйхатини кўздан кечириб ўтирган пропагандист Шавкат Мирҳамидов кўргазмали материалларни деворга илди. Яна аллақандай схема ва диаграммаларни стол устига тартиб билан қўйди (ундан машғулот давомида фойдаланса керак).

— Бугунги тема: «Юксак меҳнат унумдорлиги — давлат плани муваффақиятли бажарилишининг гаровидир» — деди пропагандист. — Диққат билан тинглаб, асосий ўринларини ёзиб олишингизни сўрайман.

Пропагандист бугунги машғулотга ҳам пухта тайёрлик кўрган эди. Темани станция ҳаётига оид мисоллар замирида таҳлил этди. Берилган саволларга пишиқ-пухта, асосли, ишонарли қилиб жавоб қайтарди...

Тошкент-товар станцияси коллективи етти йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун жадал кураш олиб бораётир. Станция коммунистлари бу курашнинг олдинги сафида бормоқдалар. Партия ташкилоти темир йўлчиларни меҳнатсеварлик, ўз бурчини виждонан адо этиш, умум манфаати учун курашчан бўлиш руҳида тарбиялашга алоҳида эътибор қилмоқда.

— Гап шундаки, — дейди станция партия ташкилотининг секретари ўртоқ Абуткин, — корхона коллективи коммунистчасига меҳнат қилиш, яшаш мусобақасига қўшилган. Бу эса, партия ташкилоти зиммасига яна ҳам масъулиятлироқ вазифалар юклайди, кадрларнинг сиёсий, техникавий, иқтисодий жиҳатдан чуқур билим ва тажрибага эга бўлишларини тақозо қилади.

Иқтисодий билимларни ўрганиш темир йўл транспорти олдида турган вазифаларни бажаришда ҳал қилувчи роль ўйнайди. Шунинг учун ҳам станцияда бу ўқув йилида 12 та бошланғич иқтисодий мактаб ташкил этиб, жуда тўғри иш қилинди.

Иқтисодий мактабларнинг мақсади — меҳнаткашларни ғоявий жиҳатдан чиниқтириш, меҳнатга коммунистик муносабат, хўжаликни бошқаришнинг энг ихчам, энг прогрессив усулларидан фойдаланиш, иш жараёнларига техникани тобора дадиллик билан жорий этиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, кам маблағ билан кўп иш бажаришнинг ҳаммага манзур шакл ва усуллари билан таништиришдан иборат.

Машғулотлар қизиқарли ва мазмунли бўлишининг боиси ҳам шу.

Машғулотларнинг юксак савияда ўтказилиши пропагандист кадрларнинг билими ва тажрибасига кўп жиҳатдан боғлиқ. Партия ташкилоти пропагандист кадрлар танлашда пухта ўйлаб иш қилди. Натижада техникавий ва иқтисодий, амалий ва назарий билимга эга бўлган кадрлар, аксарият, раҳбар кадрлар пропагандист қилиб тайинланди. Станция бошлиғи Сулаймон Комилов, касаба союз ташкилотининг раиси Надежда Константиновна Морозова, бош инженер Шавкат Мирҳамидов, инженер Соат Эргашев ўртоқлар пропагандист бўлган иқтисодий мактабларнинг машғулотлари юксак савияда ўтмоқда.

Иқтисодий ўқишлар сиёсий маориф билан боғлаб олиб борилаётир. Темир йўлчилар коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Москва Кенгашининг ҳужжатлари, КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг илҳомбахш қарорлари, ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг нутқларини катта қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Ана шу темаларга бағишланган назарий конференциялар ҳам ўтказилди.

Пойтахт дарвозаси ҳисобланган бу станцияда илғор тажрибалар мактаби ҳам мунтазам ишлаб турибди. Иқтисодий машғулотларнинг айримлари шу мактаб машғулотлари билан биргаликда ўтказилади. Бу эса поездлар ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш, поездларни ажратмасдан ремонт қилиш, поезд тузиш, юк ортишда механизмлардан фойдаланишдаги илғор тажрибаларни оммалаштиришда муҳим роль ўйнамоқда.

Ишлаб чиқариш билан боғлиқ бўлган темаларда мутахассисларнинг лекциялари ҳам ташкил этилиб турилади. Темир йўл бошқармаси ходимларидан Троицкий, Дагаев, бўлинма бош инженери Одилов, темир йўл техника уйининг бошлиғи Раскин ўртоқларнинг «Транспортда автоматика ва телемеханика», «Поездлар ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш — биринчи галдаги вазифа!», «Вагон оборотини тезлаштириш — темир йўл ишининг муҳим участкаси» темаларида ўтказган лекциялари тингловчиларда катта таассурот қолдирди.

Коммунистик меҳнат корхонаси номини олиш учун кураш бошлаган бу коллективда ленинча яшаш ва меҳнат қилиш ҳаракати тобора кенг қулоч ёймоқда. Ҳозирнинг ўзида 13 бригада ва смена коммунистик меҳнат коллективи, 32 темир йўлчи коммунистик меҳнат зарбдори деган юксак номга сазовор бўлди. Келажак разведкачилари ҳаракатида актив иштирок этаётган иқтисодий мактаблар тингловчиларидан поезд тузувчи Убайдулла Раҳимов, кран машинистларидан Баҳодир Пўлатов, Ҳамидулла Абубакиров, товар кассири Антонина Ивановна Букаевалар смена топшириқларини мунтазам равишда 1,5-2 баравар адо этмоқда.

Станция коллективи апрель ойида юк ортиш, юк тушириш планларини ортиғи билан муддатидан илгари бажарди. Пландан ташқари кўплаб вагонларга юк ортиб жўнатилди.

— Станциямиз темир йўлчилари, — дейди партия ташкилотининг секретари Николай Степанович Абуткин. — КПСС XXII съезди шарафига социалистик мусобақани кучайтириб, олинган мажбуриятни яхши бажармоқдалар. Бунда кадрларга назарий ва иқтисодий билимларни ўргатиш, илғор тажрибаларни оммалаштириш муваффақиятлар калиди бўлмоқда.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.

Чилонзорда қурилаётган кўп қаватли 41-уй бинокорлар бригадаси КПСС XXII съезди шарафига социалистик мусобақани қизитиб, меҳнатда юқори кўрсаткичларга эришмоқда. Биринчи қурилиш тресги бригаданинг иши сифатини текшириб, унга юксак баҳо берди ва бошқаларга намуна қилиб кўрсатди. Бригада аъзоларининг муваффақиятларга эришишида бригада бошлиғи актив ташкилотчи, меҳнатсевар Мирҳамид Кабировнинг муносиб ҳиссаси бор. СУРАТДА: М. КАБИРОВ.

Н. Меламед чизган расм.

ЛЕНИН МУКОФОТИ ЛАУРЕАТЛАРИ

АДАБИЁТ, САНЪАТ, ПУБЛИЦИСТИКА СОҲАСИДАГИ ЭНГ КЎЗГА КЎРИНГАН АСАРЛАР

Адабиёт ва санъат соҳасида Ленин мукофотлари комитетининг раиси Н. С. ТИХОНОВ билан суҳбат

— Комитет 1961 йилда Ленин мукофотлари бериш учун тақдим этилган асарлардан қараб чиқиш учун даставвал 61 номзодни қабул қилди. Сўнгра муҳокама қилиш учун 29 номзод қолдирилган эди. Уларнинг рўйхати ўз вақтида газеталарда эълон қилинди.

1961 йилда Ленин мукофотини олишга мушарраф бўлган асарлар — жуда хилма-хил санъаткорларнинг энг кўзга кўринган асарларидир. Бу асарлар замонимизни акс эттиришнинг хилма-хил усулларидан яққол далолат бергани ҳолда кўп миллатли совет адабиёти ва санъати тараққиётининг бирлигини таъкидламоқда.

Александр Твардовскийнинг «Йироқ-йироқлар» номли китобига Ленин мукофоти берилди. Бу китоб — ажойиб шоирнинг ўн йил давомида олиб борган ишининг натижасидир. Йўллар, бепоён ва чексиз олисликлар образи — халқнинг коммунизм сари ғолибона ҳаракатининг образидир. Поэма ҳаёт ва инсон ҳақидаги ўйларнинг якуни, шоирнинг ўзининг ахлоқ ва ҳаёт соҳасидаги улкан тажрибасининг якунидир. Бахт-саодат манбаи, совет кишисининг ўз мамлакати ҳамда ўз халқи билан ягона ҳаётда яшашнинг бирдан-бир имконияти бўлган ижодий меҳнат темаси поэмада марказий ўрин тутади. «Йироқ-йироқлар» поэмаси миллионлаб совет китобхонларига яхши таниш бўлиб, уларнинг юксак баҳосига сазовор бўлган асардир.

Александр Прокофьевнинг «Саёҳатга таклиф» номли шеърлар китоби ҳам юксак мукофотга сазовор бўлди. Бу китоб мамлакатнинг ана шу ўзига хос шоири ижодиётида янги босқичдир. Александр Прокофьевнинг шеърлари ҳам кенг китобхонлар оммасига манзур бўлган. Бу шеърлар Ватанга, қаҳрамонона ишлар қилаётган баҳодир халққа муҳаббат туйғулари билан гўлиб-тошган. Шоирнинг янги китоби Ватан поэзиясига қўшилган улкан ҳиссадир.

Украинанинг атоқли прозаиги Михаил Стельмахнинг эпик трилогияси Украина деҳқонларининг қарийб ярим аср давомидаги ҳаёти ва курашини акс эттиради. «Нон ва туз» романидаги воқеалар 90-йиллардан бошланиб, 1905 йил революцияси билан тугайди. «Одам қони — сув эмас» романида ёзувчи украин қишлоқларининг гражданлар уруши йилларида ер ва мустақиллик учун олиб борган курашини кўрсатади. М. Стельмах «Улкан қариндош» романида Улуғ Ватан уруши даврини тасвирлайди. Трилогия китобхонга Украина тупроғи ва унинг кишилари қандай ўзгараётганлигини кўрсатади.

Журналистика ва публицистика соҳасида «Муз китоби» учун Эстония шоири ва ёзувчиси Иоханнес Смуулга Ленин мукофоти берилди. Бу китобни унинг ўзи «Антарктика сафари кундалиги» деб атади. Бу китобда Антарктикага океан кенгликларидан ўтган йўллар ҳақида, ҳар қандай жасоратга тайёр турган совет кишилари — олимлар ва тадқиқотчилар ҳақида ёрқин ва маҳорат билан ҳикоя қилинади.

Ғоят ёрқин ва ажойиб рассом Б. Пророковнинг урушдан кейинги даврдаги ижодиётида тинчлик учун, империализмнинг йиртқич башарасини фош этиш учун кураш темаси асосий ўринни эгаллайди. Унинг ўз кучи билан ғоят ҳайратда қолдирадиган ўткир истеъдоди ҳамманинг эътиборини ўзига жалб этди. Ўткир ва драматизмга тўла «Бу такрорланмаслиги керак» деган суратлар серияси уруш йилларидаги жонли таассуротлар асосида ишланган.

«Менинг Ватаним» деган суратлар циклига ҳам Ленин мукофоти берилди. Бу суратларни ҳозирги замоннинг атоқли мастери М. С. Сарьян яратган. Бу рассомнинг ижодиёти ўз теварагидаги табиатнинг гўзалликлари ва инсон қалбининг бойликлари, туйғулари билан тўлиб-тошгандир. Рассом асарларининг декоратив очиқлиги, қуёшдек ёрқинлиги ажойибдир. «Менинг Ватаним» циклида Совет Арманистонининг ана шу куйчиси истеъдодининг характерли хусусиятлари ғоят зўр тасвирий куч билан намоён бўлган. Совет кишилари томонидан ўзгартирилган, тинчлик ва меҳнат билан нафас олаётган Арманистон рассом томонидан чинакам илҳом билан тасвирланади.

Музика ижрочилиги соҳасида ажойиб пианиночи Святослав Рихтерга Ленин мукофоти берилди. Ўз истеъдодининг кучи жиҳатидан уни ўтмишнинг энг буюк пианиночилари билан бир қаторга қўйиш мумкин. Ғоят кенг репертуарнинг (Бахдан Шостаковичгача) мастери бўлган Рихтер совет авторларининг кенг равишда машҳур асарларининг ажойиб ижрочисидир.

Жаҳондаги энг йирик дирижерлардан бири, классик мерос ҳамда замонавий музиканинг энг машҳур асарларининг ажойиб интерпретатори Е. А. Мравинский ҳам Ленин мукофоти олди. Унинг раҳбарлигидаги концертлар мазмундорлиги билан, зўр бадиий кучи билан, композитор фикрини чуқур очиб бериши билан, ижронинг нафислиги билан фарқ қилади.

Совет саҳнасининг энг атоқли мастерларидан бири СССР халқ артисти В. Н. Пашеннаянинг ижодиёти ҳам муносиб равишда Ленин мукофоти билан тақдирланди. Ғоят ёрқин ва кўп қиррали истеъдод, жуда катта жўшқинлик ҳамда ғоят теран самимийлик соҳиби бўлган бу артист мислсиз бадиий ўзига хослиги билан, типиклиги ва социал характеристикаларнинг ўткирлиги билан ҳайратда қолдирувчи образларнинг бутун бир галереясини яратди. В. Н. Пашенная ижросидаги Васса Железнова роли театр ҳаётининг чинакам воқеаси бўлиб қолди. Х. Вуолийокининг «Тош уя» пьесасидаги кекса уй бекаси Нискавуори образини талқин этиш ҳам В. Н. Пашеннаянинг жуда катта ижодий ишидир.

Кинематография соҳасида ёш режиссер Григорий Чухрай томонидан қўйилган «Солдат қиссаси» деган бадиий фильмга Ленин мукофоти берилди. Бу — оддий рус кишиларининг маънавий гўзаллиги ҳамда ахлоқий кучи ҳақидаги фильмдир.

Бу фильм Улуғ Ватан уруши йилларида солдат томонидан кўрсатилган кўзга кўринмас кундалик жасоратни тараннум этиб, гуманистик йўналиши билан совет кино санъатининг энг яхши традицияларини давом эттиради. Чухрай билан биргаликда ажойиб сценарий яратган кинодраматург Валентин Ежов ҳам «Солдат қиссаси» фильмининг муваффақиятини ҳақли равишда баҳам кўрмоқда.

Ленин мукофоти янги лауреатларининг рўйхати ана шулардан иборат. Турли истеъдод эгалари ва ижодий услубларининг хилма-хил бўлишидан қатъи назар, улар энг юксак талабларга жавоб берадилар. Уларнинг меҳнатлари, уларнинг асарлари совет кишилари ўртасида ғоят машҳурдир. Юксак ижодий фазилатларга эга бўлган бу кишилар кўп миллатли социалистик маданиятимизга улкан ҳисса қўшган кишилардир.

Партия чақириғи билан қўриқ ерларга

Қўриқ ерларни бор-бўстон этишда қатнашиш катта шараф ва бахтдир. Бизни қўриқ ерларга ишга юборишингизни сўраймиз. Андижондаги медицина институтини тамомлаган кўп студентлар шундай истак билдиришди. СУРАТДА: қўриқ ерларга отланган бир группа студентлар.

Р. АШУРОВ фотоси

Чигит униб чиққан жойларда дарҳол культивацияни кучайтирайлик

★ ★ ★

ДАЛА ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

КВАДРАТГА ЗЎР БЕРИНГ

Чигитни квадрат-уялаб экиш — деҳқончилик маданиятини оширишга, пахтачиликни кўпроқ механизациялаштириб, қўл меҳнатини камайтиришга, мўл ва арзон пахта етиштиришга қаратилган энг муҳим агротехника тадбиридир. Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарорига асосан бу йил республика колхоз ва совхозларида бир миллион 50 минг гектар ерга чигит режа сими тортиб, квадрат-уялаб экилиши керак. Бу вазифани тўла ва ошириб бажариш учун ҳамма имкониятлар бор. Колхоз ва совхозларимизда чигитни прогрессив усулда экадиган сеялкалар етарли, аниқ квадратлар ҳосил қила оладиган моҳир механизаторларимиз кўп.

Бу имкониятлардан самарали фойдаланилаётган район ва областларда асосий майдонларга чигит квадрат-уялаб экилмоқда. Андижон области чигитни ана шу усулда экиш планини республикада биринчи бўлиб ошириб бажарди. 20 апрелгача пландаги 218,9 минг гектар ўрнига 223 минг 900 гектар ерга квадрат-уялаб чигит экилди.

Аммо кўпгина район ва областларда чигитни янги усулда экишга етарли эътибор берилмаяпти. Бундай жойларда квадрат-уялаб чигит экиш плани мутлақо қониқарсиз бажарилмоқда. Самарқанд областида 20 апрелга қадар пландаги 125 минг гектар ўрнига 15 минг гектар ерга чигит квадрат-уялаб экилди. Бухоро областида чигитни прогрессив усулда экиш плани энди 22,9 процент, Тошкент областида 25,3 процент, республикада эса 49,8 процент адо этилди.

Бундай сусткашликнинг асосий сабаби шуки, кўпгина колхоз ва совхозларда чигитни оддий усулда экиб, кейин кўндалангига қирқамиз, деб уруғликни квадрат-уялаб жойлаштиришга эътиборсиз қаралмоқда. Бу — жиддий хатодир. Чигит оддий усулда экилиб, сўнгра ғўза кўндалангига қирқилганда уни икки томонлама ишлаб бўлмайди, сабаби, оддий усулда экилган чигит текис униб чиқмайди ва ғўзани механизмлар билан кўндалангига букетлаш мумкин бўлмай қолади. Шунинг учун ҳар бир колхоз, совхоз, бригада ва звенода чигитни квадрат-уялаб экиш юзасидан олинган мажбуриятнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаш керак.

Республикада бу йил катта майдонларга чигит режа симини кўчма қозиқлар ёрдамида механик равишда кўчириб квадрат-уялаб экилиши лозим. Квадрат-уялаб экишнинг бу янги усули экишда меҳнат унумдорлигини анча оширади, чигитнинг уяларга аниқ тушишини таъминлайди, чигит оддий усулда квадрат-уялаб экилганга нисбатан тезроқ ва қийғос униб чиқади. Бинобарин, чигит экишнинг бу янги прогрессив усулини ҳамма жойда кенг қўллаииш лозим.

Чигитни оддий усулда квадрат-уялаб экканда ҳам, режа симини кўчма қозиқлар ёрдамида механик равишда кўчириб юриб экканда ҳам ишнинг сифатига алоҳида эътибор бериш талаб қилинади. Бу усуллар қўлланилганда гарчи режа симлари озгина бўш тортилсада, квадратлар қинғир-қийшиқ бўлиб қолади. Бундай жойларда ғўзани икки томонлама ишлаб бўлмайди. Колхоз ва совхозларнинг агрономлари бунга йўл қўймасликлари, режа симининг қандай тортилаётганлигини, кўчма қозиқларнинг қандай кўчирилаётганлигини, динамометрнинг ишлашини доим кузатиб боришлари, бу ишларда агрегатларнинг экипаж аъзоларига яқиндан ёрдам кўрсатишлари лозим.

★ ★

КУЛЬТИВАТОРЛАР ИШГА ТУШДИ

МУХБИРЛАРИМИЗ ЁЗАДИЛАР

Етти йилликнинг учинчи йилида янада мўл ҳосил олишга отланган илғор пахтакорлар, маккажўхорикорлар уруғни энг қулай муддатда, қисқа вақт ичида экиб олдилар. Пайкалларда яшил квадратлар аниқ намоён бўлиб қолди. Тракторга культиваторни тиркаб тайёр бўлиб турган механизаторлар ғўза ва маккажўхорини парвариш қила бошладилар. Шу кунларда редакцияга келаётган кўплаб хатларда ана шу ҳақда ҳикоя қилинади.

Поп районидаги тажриба-намуна хўжалиги — Ленин номли колхоз 1490 гектар ернинг 1370 гектарига чигитни квадрат-уялаб жойлаштирди. Чигит экишни биринчилар қаторида тугаллаган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Меликўзи Умрзоқов бошлиқ бригаданинг 100 гектар майдонидан 47 гектарида аниқ квадратларда ғўза ниҳоллари гуркираб ўсиб ётибди. Механизатор Фозил Собиров ғўза қатор ораларини юмшатишни бошлаб юборди.

Мана, Норин районидан келган хабар. Унда ёзилишича, «Октябрь» колхозининг Мамадали Алимонов бошлиқ бригадасида чигит текис ундириб олинди. Бригада ерларига механизатор Тургунбой Йўлдошев чигит экκан эди. Эндиликда у тракторга культиватор тиркаб, ғўза парваришини бошлаб юборди.

Оржоникидзе районидаги Киров номли колхозининг Муборак Йўлдошева, Тўрақўрғон районидаги «Ўзбекистон» колхозининг Ҳабибулло Юсупов, Эгамберди Раҳимов бошлиқ бригадаларида эса бугун-эрта ғўза парвариши бошланади.

Экинларни униб чиқиши биланоқ парвариш қилиш, барвақт озиқлантириш мўл ҳосил етиштиришда катта роль ўйнайди. Куйбишев районидаги «Меҳнатобод» колхозининг Абдурашид Расулов бошлиқ комплекс механизациялашган бригадаси гектаридан 40 центнердан маккажўхори дони олиш учун курашиб, 136 гектар ерда текис ундириб олинган маккажўхорини сифатли парвариш қилмоқда. Экин серавж бўлиб ўсмоқда.

Ленинград районидаги Ленин номли, Бағдод районидаги «Правда», Чинобод районидаги «Коммунизм» колхозларининг маккажўхорикорлари ҳам дон ва силос учун мўл кўкпоя етиштириш мақсадида маккажўхори парваришига барвақт киришдилар. Ҳозир экинларнинг қатор оралари юмшатилмоқда, суғоришга тайёргарлик кўрилмоқда.

Юқорида қишлоқ мухбирларидан **Р. Раҳмонов, Х. Жамбулов, З. Тожиев, М. Сатторов, Н. Рауфжонов, А. Раҳмонов, С. Одилов** ва **Й. Абдуллаев** ўртоқлар юборган хушхабарларни келтирдик. Бундай хат-хабарлар редакцияга кўплаб келиб турибди. Ҳосилнинг баракали бўлиши агротехника тадбирларининг ўз вақтида амалга оширилишига боғлиқ. Чигит ва маккажўхори экишни тамомлаган илғорлардан ўрнак олайлик, уларга тенглашайлик, чигитни, маккажўхорини ва бошқа экинларни тезроқ экиб, бехато ундириб олиб, культиваторларни ишга солайлик.

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

ПАРРАНДАЧИЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ КЕРАК

(Боши биринчи бетда)

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети «Ўзбекcельхозтехника» бирлашмаси зиммасига 1 июлгача типовой бош планни тайёрлаш вазифасини юкладилар:

колхозлараро паррандачилик фермалари учун тухум қиладиган 15-25 минг товуқ боқишга, 60 ва 120 минг жўжа ўстиришга мўлжаллаб, 2 мингта мода ўрдак боқишга ва 40 мингта ўрдак жўжани гўшт учун етиштиришга мўлжаллаб, 2 мингта мода курка боқишга ва 30 мингта курка жўжасини гўштга боқишга мўлжаллаб бош план тузиш;

ихтисослаштирилган совхозларнинг паррандачилик фермаларида тухум қиладиган 25 ва 50 мингта товуқ, 120 ва 240 минг жўжа боқиш учун, 3 ва 5 мингта мода ўрдак боқиш, гўштга топшириладиган 60 ва 100 минг ўрдак жўжаси ўстириш; 3 ва 5 мингта мода курка, 45 ва 75 минг курка жўжасини гўштга ўстириш мўлжалланган бош план тузиш;

Республика «Госстрой»ига бир ой муддат ичида «Узсельхозтехника» томонидан тақдим этилган колхозлараро фермаларнинг ва ихтисослаштирилган совхозлар паррандачилик фермаларининг бош планларини тасдиқлаш вазифаси юклатилди.

Республика Қишлоқ хўжалик министрлигига, совхозлар Бош бошқармасига ва Ўзбекистон чорвачилик илмий-текшириш институтига Мирзачўлдаги паррандачилик совхозига наслчилик ишларини яхшилашда ёрдам бериш вазифаси топширилди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети 1961 йилда Тошкент паррандачилик фабрикаси қурилишини тугаллашни зарур деб топдилар. 1961 йилда 844,86 минг сўм ҳажмида капитал маблағ ажратиш, шундан 745,73 минг сўмини қурилиш-монтаж ишларига сарфлаш белгиланди. Совхозлар Бош бошқармасига 1961 йил учун ажратилган маблағдан 577,39 минг сўмини фабрика қурилиши учун бериш, шу жумладан 487,87 минг сўмини қурилиш ишларига сарфлаш ва 139,7 минг сўмлик қурилиш объектларини хўжалик ҳисобига бажариш вазифаси юклатилди, хўжалик ҳисобига қилинадиган қурилишларга сарфланадиган маблағнинг 111,87 минг сўми қурилиш-монтаж ишларига сарф қилинади. Қурилиш министрлигига 1961 йилда паррандачилик фермасида 376 минг сўмлик, шу жумладан қўшимча топшириққа мувофиқ 244 минг сўмлик ҳажмида қурилиш-монтаж ишларини бажариш вазифаси топширилди.

Фабрика қурилишини тезлаштириш, ишлаб чиқариш объектларини жойлаштириш ва паррандаларни озуқа билан таъминлаш мақсадида Қишлоқ хўжалик министрлиги ва Тошкент область ижроия комитети зиммасига Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг совхозда жойланишига қараб бу институтга қарашли ўқув-тажриба хўжалигининг ҳамма ерини, бинолари ҳамда иншоотлари билан фабрикага бериш вазифаси юклатилди.

Республика Госпланига қурилиш министрлиги учун материал ва меҳнат лимити ажратиш вазифаси топширилди. Бундан ташқари, Госпланга Тошкент паррандачилик фабрикаси қурилишини тамомлаш учун қўшимча маблағ ажратишни кўзда тутиш, республикадаги паррандачилик фабрикалари учун бортли 12 та автомашина ажратиш, паррандачилик фабрикаларига бериш учун металлдан қилинган 10 минг квадратметр ҳажмида сим тўр ажратиш имкониятини қидириб топиш вазифаси ҳам юклатилди. Паррандачилик фермаларини механизациялаш учун хўжаликларни жиҳозлар билан таъминлаш юзасидан Госплан Халқ хўжалиги кенгаши билан биргаликда таклифлар ишлаб чиқиши керак.

Совхозлар Бош бошқармасига паррандачилик фермаларини механизациялаш учун зарур бўлган машиналар рўйхатини тақдим этиш вазифаси топширилди.

«Узглавсельстрой»га 1 июнга қадар Самарқанд паррандачилик фабрикаси қурилиши учун лойиҳа топшириқлари тузиш ва типовой лойиҳаларини уйғунлаштиришни тамомлаш вазифаси юклатилди.

«Узбекэнерго» зиммасига республикадаги паррандачилик фабрикаларига, инкубатория-паррандачилик станцияларига электр қуввати бера бошлаш вазифаси қўйилди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети область партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ижроия комитетларига, совхозлар Бош бошқармасига паррандачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлаш, бунинг учун йирик паррандачилик фермалари қошида участкалар ташкил қилиш ва унда маккажўхори ҳамда озуқа бўладиган бошқа экинлар етиштириш чораларини кўришни топширдилар.

«Ўзбекбирлашув»нинг Бухоро область матлубот союзи, Қорақалпоғистон матлубот жамияти, шунингдек бошқа областлардаги матлубот союзлари хўжаликларида паррандачиликни ривожлантириш юзасидан ишлаб чиққан тадбирлари маъқулланди, бу тадбирларда гўшт учун 1 миллион ўрдак боқиб ўстириш, 2 минг тонна ўрдак гўшти, 2,7 миллион дона ўрдак тухуми етиштириш, инкубаторияларга 2,2 миллион дона тухум қўйиш ва сотиш учун 554 мингта тухум етиштириш кўзда тутилади.

«Ўзбекбирлашув»га, область партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига. Бухоро область партия комитети ва область ижроия комитетига матлубот кооперацияларининг хўжаликларида паррандачиликни ривожлантириш юзасидан қилинаётган ишларини яхшилаш вазифаси юклатилди.

Қишлоқ хўжалик министрлиги, совхозлар Бош бошқармаси, область партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва область ижроия комитетлари зиммасига қуйидаги вазифалар топширилди:

инкубатория - паррандачилик станцияларининг ишларини яхшилаш чораларини кўриш, хўжаликларни инкубатория-паррандачилик станцияларида очилган жўжаларни ўз вақтида қабул қилиб олишга тайёрлашни таъминлаш, станцияларда жўжаларнинг тўпланиб қолишига ва нобуд бўлишига йўл қўймаслик;

колхоз ва совхозларнинг паррандачилик фермаларида зооветеринария хизматини яхши йўлга қўйиш;

йил бўйи жўжа очириш юзасидан зарур тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш, паррандаларни гўшт учун алоҳида боқиб ўстириш.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика Қишлоқ хўжалик министрлиги, область партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари зиммасига илғор хўжаликларда парранда боқадиган кадрлар тайёрлаш юзасидан мунтазам равишда курслар ва семинарлар ташкил қилиш, шунингдек колхозчилар ва совхоз ишчиларининг жамоат паррандачилигини ривожлантиришдан моддий манфаатдорлигини ошириш юзасидан тавсиялар ишлаб чиқишни юклади. Шунингдек энг яхши парранда боқувчилар ва паррандачилик хўжаликларининг тажрибасини кенг пропаганда қилиш ҳамда паррандачилар орасида паррандачиликни янада ривожлантириш ва маҳсулотни кўп етиштириш учун мусобақани кучайтириш таклиф қилинди.

Илғор колхозининг қолоқ хўжаликка ёрдами

АНДИЖОН, («Қизил Ўзбекистон» мухбири). Андижон районидаги Киров номли қишлоқ хўжалик артели қўшни «Янги ҳаёт» колхозини оталикка олди. Бу колхозларнинг табиий шароити бир, аммо иқтисодий кўрсаткичлари ҳар хил.

— Агрономларимиз, зоотехник ва инженерларимиз қўшни колхозга бориб, деҳқончилик маданиятини кўтаришда, фермалардаги ишни яхшилашда ёрдам қиладилар, — деди правление раиси Абдухалил Исмоилов, — мутахассисларимиз бой тажрибага эга. Биз анчадан буён ўзимизда қўлланиб келаётган хўжалик ҳисобини, иш ҳақи тўлашнинг меҳнат унумдорлигини оширишга рағбатлантирувчи янги формаларини бригадаларда ва фермаларда жорий қилишда қўшниларимизга маслаҳат берамиз ва ёрдам кўрсатамиз.

Чигитни квадрат-уялаб экишни ташкил этиш мақсадида «Янги ҳаёт» колхозига пухта тайёрланган 5 экипаж жўнатилди. Партов ерларни ўзлаштиришни муваффақиятли ўтказиш учун учта ҳайдов трактори ажратилди. Маҳаллий ўғит ташиб бериш учун 20 кунга 10 та юк машинаси юборилди.

Қўшни колхозга қилинаётган оталикнинг яна ҳам самарали бўлишини таъминлаш ва бу ишга барча илғор бригадаларни жалб этиш мақсадида икки колхоз бригадалари ўртасида амалий алоқаларни мустаҳкамлашга қарор қилинди.

— Биз ўз кучимиз ва техникамиз билан қўшни колхознинг 300 гектар еридаги ғўзасини яганалаб, икки томонлама культивация қилиб берамиз, — деди Киров номли колхоз партия комитетининг секретари Ғулом Каримов. — Колхозчиларнинг хоҳишига қараб, 1 Майгача ишчи кучларига эҳтиёж катта бўлган бригадаларда доимий ишлаш учун 15-20 хўжаликни «Янги ҳаёт» колхозига юборамиз. Ғўза парвариши давомида колхозимизнинг тажрибакор агрономи Нажмиддинов, инженер-механик Ермоленко ўртоқларни вақти-вақти билан «Янги ҳаёт» колхозига юбориб турамиз.

Андижон область партия комитети «Янги ҳаёт» колхозига оталик ёрдами кўрсатиш юзасидан Киров номли колхоз ишлаб чиққан тадбирларни маъқуллади ва район партия комитетларига, колхозларнинг ва совхозларнинг партия ташкилотларига, РТС ва совхоз директорларига Киров номли колхознинг социалистик мажбуриятларини ўрганиш ва иқтисодий жиҳатдан қолоқ колхозларни илғорлар даражасига кўтариш учун амалий тадбирлар белгилаш мажбуриятини юклади.

МУХБИРЛАР ПОСТИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ТЕЗ ВА СИФАТЛИ ЭКМОҚДАЛАР

Амударё районида чигит экиш тобора қизғин тус олмоқда. Ҳар гектаридан 25 центнердан пахта ҳосили олишга аҳд қилган «Ленинизм» колхози далаларида чигит экиш айниқса тез ва сифатли ўтказилмоқда.

Ҳайитбой Жуманиёзов бошлиқ 14-бригада аъзолари 163 гектар ерда пахта етиштирадилар. Улар гектарига 10 тоннадан гўнг солдилар. Ерлар сувга қондирилди, шўри ювилди. Ана шу майдонларга тракторчи Минаж Турушев квадрат-уялаб чигит экмоқда. Механизатор Собир Холмуродов ҳам чигит экишда кундалик топшириқни ошириб бажармоқда.

Ўртоқ Ибодулла Йўлдошев бошчилик қилаётган бригада ҳам чигит экишда бошқа бригадаларга намуна бўлмоқда.

Б. ЮСУПОВ,
У. МУСАҒАЛИЕВ,
Ж. УТАМБЕТОВ,

«Қизил Ўзбекистон»нинг Амударё районидаги мухбирлар пости аъзолари.

АМАЛИЙ ЁРДАМ

Гулистон районидаги «Ленинизм» колхозининг қайси бир бригадасига борманг, қизғин иш устидан чиқасиз. Колхозчилар чигитни сифатли экиб олиш учун курашмоқдалар. Механик-ҳайдовчилардан Жума Шамсиев, Мавлон Норбоев, Сеидвали Азмиев ва Абдусалом Ҳасанов ўртоқлар кунига 8-9 гектардан ерга квадрат-уялаб чигит экмоқдалар.

Қўшни қолоқ колхозларга сўз билан эмас, амалда ёрдам кўрсатиш яхши самара бермоқда. Райондаги «Красний Восток» колхози «Ленинизм» қишлоқ хўжалик артелини ўз оталигига олган. «Красний Восток» колхози чигитни сифатли экиб олишда қўшни колхозга яхши ёрдам кўрсатмоқда. Шу колхоздан келтирилган иккита аниқ экадиган сеялка ҳозир унумли ишлатиляпти. Бундан ташқари, оталикдаги колхозга 10 гектар майдонга етадиган помидор ва карам кўчати берилди.

А. НОРМУРОДОВ.

КЎЗБЎЯМАЧИЛИККА ХОТИМА БЕРИЛСИН

КПСС Марказий Комитетининг январь Пленумида ва қишлоқ хўжалик илғорларининг зонал кенгашларида кўзбўямачилар, ҳийла-найранглар билан сохта обрў қозонишга интилувчи амалпарастлар, ваъдабоз алдамчилар қаттиқ қораланди.

Сўнгги йилларда Қорақалпоғистон АССРнинг Кегайли районида қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда юз берган баъзи қийинчиликларни енгиш, илғорлар тажрибасини оммалаштириш, кишиларни олинган мажбуриятларни тўла-тўкис бажаришга сафарбар қилиш ўрнига, ишда юзакичиликка йўл қўйилди. Район раҳбарлари ўзларининг ишдаги нуқсонлигини яшириб, партия ва давлатни аллаш йўлига ўтдилар. Улар сохта ҳужжатлар соясида ўз шуҳратларини оширмоқчи бўлдилар. Кадрларни нотўғри тарбияладилар.

Район раҳбарлари фаолиятидаги мана шу камчиликлар Ўзбекистон КП район комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленумида очиб ташланди. Пленум Қорақалпоғистон область партия комитети бюросининг «Кегайли районида кўзбўямачилик, давлатни аллаш ва бошқа жиддий нуқсонлар тўғрисида» чиқарган қарорини муҳокама қилди.

Область партия комитетининг бюроси районда кўзбўямачиликни авж олдириб, давлат манфаатларига катта зиён етказганликлари учун район партия комитетининг секретари Давлатмуратов, район ижроия комитетининг раиси Самандаров ўртоқларни ишдан олиб ташлади ва қаттиқ партия жазоси берди. «Кегайли» совхозининг директори Гульянц, партия комитетининг секретари Муртазоевларни эса вазифасидан олиб, партия сафидан чиқарди.

Районда пахта йиғим-терими даврида оператив маълумотга 1025 тонна, шу жумладан «Кегайли» совхози бўйича 915 тонна, Жданов номли совхоз бўйича 109 тонна пахта қўшиб ёзилган. 19-пахта тайёрлаш пунктининг собиқ мудири Баспаев давлат олдидаги жавобгарликни унутиб, Чимбой пахта заводига мунтазам равишда қалбаки маълумотлар бериб келган. Район бўйича қўшимча ёзилган пахта йиллик планнинг 4 процентини, «Кегайли» совхозида эса 10 процентни ташкил қилади.

Шунингдек, районда чорвачиликни ривожлантиришга ҳам эътибор берилмай келинган. Гўшт, сут маҳсулотлари ошириб кўрсатилган. Районда 1960 йилда 46 тонна сут қўшиб ёзилган. «Эркин дарё» совхозининг раҳбарлари чорва моллари сонини кўпайтиришни барбод берганлар, 420 бош қорамол ва 265 бош қўйни талон-торож қилганлар.

Район партия комитети бюроси юз берган аянчли фактларни кўра била туриб, бундай ярамас ҳолларни тугатиш чораларини кўрмаган.

Пленумда Жданов номли совхоз партия комитетининг секретари Пахриддинов, Куйбишев номли совхоз партия ташкилотининг секретари Эрниёзова ўртоқлар сўзга чиқиб, районда кўзбўямачилик ва давлатни аллаш каби хунук аҳволнинг рўй беришига район партия комитетининг бошланғич партия ташкилотларига суяниб ишламаганлиги, омма ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларни бўшаштириб юборганлиги сабаб бўлганлигини айтдилар.

«Халқобод» совхозининг директори ўртоқ Жумабоев айтдики, район партия комитети ва район ижроия комитети чорва қишловига оператив раҳбарлик қилмаганликлари ва жавобгар шахсларга нисбатан талабчанликни оширмаганлар. Чорва моллари ориқлаб кетган. Натижада биринчи кварталда гўшт, сут етиштириш плани бажарилмади.

Пленум қатнашчилари чигит экишни қисқа муддатларда юқори сифатли ўтказиш учун моддий-техника ресурсларини ва ишчи кучларини сафарбар қилишда жиддий нуқсонларга йўл қўйилаётганлигини қаттиқ қораладилар.

Пленум Т. Наврўзбоев ва Х. Жумамуродов ўртоқларни район партия комитетининг секретарлари қилиб сайлади.

С. ИБРОҲИМОВ,
«Қизил Ўзбекистон» мухбири.

Пахта усталари бўлиб етишиш Чинобод районидаги 1-ўрта мактаб ўқувчиларидан кўпларининг энг яхши орзусидир. Улар мактаб ҳузуридаги участкада пахтадан ҳар йили мўл ҳосил олмоқдалар.

— Ўтган йили, — дейди ўқувчилар бригадасининг бошлиғи, мактабнинг ўнинчи синф ўқувчиси комсомол аъзоси Дилором Нурматова, — биз 15 гектар ернинг ҳар гектаридан 37 центнердан «оқ олтин» етиштирдик. Бу йил эса 20 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдамиз. Биз ҳаммамиз Турсуной Охунованинг издоши, «Ленинизм» колхозида пахта териш машинасининг механик-ҳайдовчиси ҳамқишлоғимиз Эътибор Набиева сингари тажрибали механизатор бўлиб етишишни истаймиз. Шу мақсадда мактабимизнинг ўнинчи синф ўқувчилари унинг иш тажрибасини кунт билан ўрганмоқдалар ва Чинобод РТСи ҳузуридаги механизаторлар тайёрлаш курсида ўқимоқдалар. Мактабни тамомлаганимиздан кейин ўз колхозимизда қолиб ишлашга аҳд қилганмиз.

СУРАТДА: Дилором НУРМАТОВА Эътибор НАБИЕВА билан суҳбатлашмоқда. Ўртоқ Нурматова бир неча ҳафтадан кейин ўнинчи синфни тамомлайди ва мактаб участкасида эмас, балки колхозда пахта етиштиради.

Л. Мейнерт фотоси.

(ЎзТАГ фотохроникаси).

БУЮК ШОИР

(АБДУЛЛА ТЎҚАЙНИНГ ТУҒИЛГАН КУНИГА 75 ЙИЛ ТЎЛИШИ МУНОСАБАТИ БИЛАН)

Татар халқининг буюк шоири Абдулла Тўқай дунёдан жуда ёш кетди. У 1886 йилда туғилди, 1913 йилда вафот этди. 27 ёш инсон учун жуда қисқа умр, аммо шу қисқа умр ичида Тўқай жуда катта адабиёт яратди, зўр, бой ва узоқ умр кўрадиган, ўлмас адабий мерос қолдирди.

Тўқай яратган ажойиб асарлар, жаҳон адабиёти хазинасига дурдоналар бўлиб қўшилди.

Тўқайнинг ўлмас асарларида ифода этилган юксак фикрлар, кўтарилган катта муаммолар, туйғулар, орзулар давримиз билан ҳамоҳанг.

Тўқай ўз халқини, ўз ватанини қаттиқ севди. Унинг асарларида чуқур ватанпарварлик, гуманизм ғояси жўш уриб туради. Биз унинг ватанпарварлик туйғулари билан суғорилган шеърларини ўқир эканмиз, ўз фикр-туйғуларимизни ифода қилгандай бўламиз. Чунки ватанпарварлик совет кишиларига таниш ва хос фазилатлардан бири. Интернационалчи бўлмоқ учун ватанпарвар бўлмоқ даркор. Бошқа халқларни ҳурмат қиладиган киши аввало ўз халқини севиши лозим. Бу ҳақиқатни Тўқай яхши билар эди. Шунинг учун ҳам унинг ижоди ўз халқига муҳаббат, ватанпарварлик туйғулари бошқа халқларга чуқур ҳурмат, халқлар дўстлиги, интернационализм ҳислари билан чамбарчас боғланиб кетган.

Тўқайнинг бошқа халқлар, айниқса улуғ рус халқига чуқур муҳаббати, улуғ ҳурмати зўр тақдирга сазовордир. Тўқай: **«Рус билан турмуш кечирдик куйлашиб; Тил, луғат, одат ва ахлоқ алмашиб»** дер экан, бу олийжаноб туйғулар бизнинг туйғуларимиздир.

Ўз халқининг бой адабий меросини, халқ оғзаки адабиётини зўр ҳавас, қунт билан ўрганган Тўқай, рус тилини, рус адабиётини, рус маданиятини ҳам яхши ўрганди. Унинг ижодига, унинг тушунчасига, унинг бадиий завқига катта таъсир кўргазган омиллардан бири, шубҳасиз, рус демократик-революцион адабиёти, маданияти бўлди.

Унинг рус классик шоирларидан ўрганиши, уларни, айниқса Пушкин ва Лермонтовни ўз устозларидан деб билиши, уларнинг асарларидан таржима қилиши ҳам рус халқига бўлган қардошлик муҳаббатининг яққол бир ифодаси эди.

Тўқай жаҳолатга, бидъатларга қарши курашчи, маърифат ва маданият жарчиси бўлиб майдонга чиқди. У ўз шеърлари, мақола ва памфлетларида, ўткир сатираларида халқни орқага судровчи, унинг тараққиётига ғов бўлиб ётган ярамас урф-одатларга, жаҳолатга, хурофотга қарши ўт очди, у ўз асарлари билан, озодлик, фан, юксалиш, нур душманлари бўлган дин аҳлларига, мутаассиб, жоҳил, алдоқчи муллаларга омонсиз зарба берди. Унинг муллалар ҳақидаги сатиралари Муқимий ҳажвларини эсга туширади.

Унинг разил миллатчиларга қарши олиб борган курашини алоҳида қайд қилиб ўтиш керак. У миллатчилар қиёфасида халқнинг ашаддий душманларини, эксплуататор синфларнинг малайларини, энг қора, энг жирканч ғояларнинг маддоҳларини, халқларни халқларга қарши қўювчи, халқлар орасида дўстликни эмас, балки душманликни кучайтирувчи ёвуз, шум ниятли сотқинларни кўрар эди.

Жаҳолатга, хурофотга, ярамас бидъатларга, буржуа идеологиясининг қолдиқларига қарши кураш ҳали ҳам кун тартибидан олинган эмас, кураш давом этмоқда. Бу тарихий курашда Абдулла Тўқайнинг ажойиб шеърлари ҳам бизга қурол бўла олади.

Тўқай озодликни севди, у озодлик куйчиси. У озодликни кўкка кўтариб мақтаб, золимларга, чоризмга қарши ўз асарлари билан исён кўтарди. У, кичкина халқларни эзиб келган, уларнинг мустақиллиги ва миллий ифтихорини оёқ ости қилиб топтаб келган зўравонларни, мустамлакачиларни қаттиқ қоралади. Шунинг учун чор охранкасининг жосуслари унинг пайига тушди.

Тўқайнинг озодликни ёқлаган, мустабидларга, зўравонларга, босқинчиларга қарши қаратилган асарлари ҳали ҳам ўз аҳамиятини йўқотган эмас. Бугун биз Куба халқининг озодлигига таҳдид қилаётган Америка империалистлари, Конгони қонга ботираётган Бельгия босқинчилари, Жазоир халқининг озодлигига чанг солаётган француз мустабидларининг қонли найрангини кўрар эканмиз, Тўқайнинг золимларга, қулликка қарши, озодликка улуғлаб ёзган шеърларини бугун ёзилган шеърдай мамнуният билан ҳаяжонланиб ўқиймиз.

Ўз бошидан хўрлик, етимлик, оч-яланғочлик азобини ўтказган шоирга золимлар оёғи остида, йўқсуллик, эксплуатация исканжасида уқубат чеккан халқнинг дарду аламлари, ҳасрат-қайғулари, умид-орзулари жуда таниш ва яқин эди. Унинг бутун мулоҳазалари, фикрлари, туйғулари, орзу-истаклари, нафрат ва ғазаблари халқники, у халқ руҳининг, халқ қалбининг таржимони эди. Унинг тилидаги халқ адабиётига хос равонлик, соддалик, рангдорлик, шира, юмор, аниқ ифодалар, ҳикмат тўла сўзлар, реалистик тасвирлар шоирнинг ижодига куч бағишлади ва унинг асл халқ шоири қилиб танитди.

Тўқай 1905 йилги улуғ рус революциясидан илҳом олган шоир. Бешинчи йил наъраси шоирнинг кўнглига ёқди, уни ҳам озодлик курашига, ёруғ, гўзал келажакка чорлади.

Тўқай ўзбек китобхонларига кўпдан бери таниш, яқин шоирдир. Биз мактаб остонасига қадам қўйганимизда татарча «Она тили» дарслигида Тўқайнинг босилган ажойиб шеърларини ўқиганмиз. Тўқайнинг «Байрам букун», «Она тили» каби шеърлари болалик чоғимизда ёд олинган илк шеърлар эди.

Бугун татар халқининг буюк шоири Тўқайнинг жонфизо асарларидан баҳраманд бўлмаган одам кам. Унинг асарлари жуда кўп тилларга, шу жумладан ўзбек тилига ҳам кўплаб таржима қилинган.

Биз, ўзбек шоирлари Тўқайни ўз устозимиз, ўз шоиримиз деб баралла айта оламиз.

Улуғ Тўқайнинг туғилганига 75 йил тўлиши муносабати билан ўтказилаётган тўй фақат татар халқининггина эмас, балки бутун қардош совет халқларининг, шу жумладан ўзбек халқининг ҳам катта тўйи. Бу, кўп миллатли совет халқлари адабиёти ва маданиятининг тўйи.

УЙҒУН.

СОВЕТ ДАВЛАТИ БАРЧА ХАЛҚЛАРНИНГ ОЗОДЛИГИ ВА МУСТАҚИЛЛИГИНИ ИЗЧИЛ ҲИМОЯ ҚИЛМОҚДА

ФРАНЦИЯДА ОҒИР АҲВОЛ

Н. С. ХРУШЧЕВНИНГ Ж. КЕННЕДИГА ЮБОРГАН МАКТУБИ ТЎҒРИСИДА АҚШДА БАЁН ЭТИЛГАН ФИКРЛАР

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). **НЬЮ-ЙОРКДАГИ ЭРТАЛАБКИ ГАЗЕТАЛАРНИНГ ҲАММАСИ СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ РАИСИ Н. С. ХРУШЧЕВНИНГ АҚШ ПРЕЗИДЕНТИ КЕННЕДИГА ЮБОРГАН МАКТУБИ ТЎҒРИСИДАГИ ХАБАРЛАРНИ КЎРИНАРЛИ ЖОЙЛАРДА БОСИБ ЧИҚАРДИ. «НЬЮ-ЙОРК ТАЙМС»** газетаси Москвадан олинган ва: «Хрушчев АҚШга таъна қилмоқда. Совет бош министри Шарқ билан Ғарб ўртасида ҳамжиҳатликка эришиш аввалгидек ҳозир ҳам мақсад бўлиб қолаётганлигини айтмоқда», деган сарлавҳали корреспонденцияни, шунингдек Н. С. Хрушчев мактубининг текстини биринчи саҳифасида босиб чиқарди. «Нью-Йорк геральд трибюн» газетаси биринчи саҳифасида Москвадан олинган «Хрушчев ғазаб билан айбламоқда» сарлавҳали корреспонденцияни босиб чиқарди.

ДЕЙЛИ НЬЮС газетаси Ассошийтед Пресс агентлигининг Москвадан олинган хабарини «Хрушчев Ж. Ф. К. га юборган мактубида Кубага бостириб киришга АҚШ раҳбарлик қилди, деб айтмоқда» деган сарлавҳа остида эълон қилди.

«НЬЮ-ЙОРК ТАЙМС» газетаси «Ҳафта янгиликлари» деган бўлимда босилган «Куба фалокати» сарлавҳали редакцион мақолада Кубадаги авантюра ҳақиқатда АҚШ учун жиддий мағлубият бўлди» деб эътироф этади.

Давлат секретари Дин Раск 22 апрелда Американинг газета редакторлари жамиятида сўзга чиқиб, СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг АҚШ президенти Ж. Кеннедига юборган мактуби ҳақидаги ўз шарҳларида президент Кеннеди Совет бош министри Н. С. Хрушчевдан Куба ҳақида батафсил мактуб олганлигини айтиш билангина чекланди.

АҚШ ДАВЛАТ ДЕПАРТАМЕНТИНИНГ ВАКИЛИ УАЙТ, ЮНАЙТЕД ПРЕСС ИНТЕРНЕЙШНЛ АГЕНТЛИГИНИНГ ХАБАР БЕРИШИЧА, матбуот вакилларига президент Кеннеди Куба ҳақида бош министр Хрушчев билан «умум олдида кенг музокараларга киришмасликка» қарор қилди, деб айтган.

Шу билан бирга Уайт мухбирларга давлат департаментининг Кеннеди маъқуллаб эълон қилинган баёнотини ўқиб берган. Баёнотда, жумладан, «президент раис Хрушчевдан Куба тўғрисида батафсил мунозарали мактуб олди» ва у СССР Министрлар Совети Раиси билан «Умум олдида кенг музокараларга киришмасликка қарор қилди», дейилади.

ФРАНЦИЯ. Ашаддий мустамлакачилар Жазоирда исён кўтардилар. Улар Жазоирга мустақиллик берилишига қарши чиқмоқдалар. Фашист элементлар Жазоирда ҳам, Парижда ҳам кўпорувчилик ишлари олиб бормоқдалар. Яқинда улар Париж биржасига бомба ташладилар. Портлаш натижасида ўн киши ярадор бўлган, биржа биноси бузилиб-ёрилиб кетган.

КЕННЕДИНИНГ ЭЙЗЕНХАУЭР БИЛАН КЕНГАШИ

НЬЮ-ЙОРК, 22 апрель. (ТАСС). Президент Кеннеди Америка Қўшма Штатларининг Кубага нисбатан тутаётган сиёсати ҳақида собиқ президент Эйзенхауэр билан маслаҳатлашди. Информация агентликларининг кўрсатиб ўтишича, президент Эйзенхауэр ҳузурига Н. С. Хрушчевнинг Кеннедига юборган мактуби билан борган. Учрашувдан кейин Эйзенхауэр мухбирларнинг саволига жавоб бериб, у Кеннедининг «Қўшма Штатлар томонидан қўллаб-қувватланиши» тарафдори эканлигини айтган.

МУҲИМ ТАРИХИЙ ҲУЖЖАТ

ГАВАНА, 23 апрель. (ТАСС). «Мундо» газетаси Н. С. Хрушчевнинг АҚШ президентига юборган жавоб мактуби текстини бутун биринчи саҳифани эгаллаган қуйидаги сарлавҳалар остида босиб чиқарди: «Совет Иттифоқи тинчликни хавф остида қолдириши мумкин бўлган ҳаракатлар қилинишига йўл қўймайди», «АҚШ қуролли кучлари Кубага қарши босқинчилик агрессиясида бевосита иштирок этди». «Совет Иттифоқи Кубада ҳеч қандай манфаатларни, ҳеч қандай имтиёзларни кўзламайди».

«Нотисиас де ой» газетаси Н. С. Хрушчевнинг Кеннеди танлаб олган хатарли йўл янги жаҳон урушига олиб келиши мумкин, деган сўзларини мактуб текстига сарлавҳа қилиб берган. Бу газеталар биринчи саҳифаларида Н. С. Хрушчевнинг портретларини босиб чиқарганлар.

Совет ҳукумати бошлиғининг АҚШ президентига мактуби ягона тармоққа бирлаштирилган Куба радиоси ва телевидениеси орқали бир неча марта эшиттирилди. Н. С. Хрушчевнинг мактубига бу ерда ҳамма халқларнинг тинч-тотув яшашини, озодлигини ва мустақиллигини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган Совет ташқи сиёсати принципларининг ўзгармаслигини тасдиқлайдиган муҳим тарихий ҳужжат деб баҳо берилмоқда.

Ҳозирги вақтда Гаванада яшовчи демократик Гватемаланинг собиқ президенти Х. Арбенс Н. С. Хрушчевнинг Кеннедига юборган мактуби ғоят катта халқаро аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади.

«АҚШ ҲУКУМАТИ ХАТАРЛИ ЙЎЛГА КИРМОҚДА»

БУХАРЕСТ, 23 апрель. (ТАСС). АҚШ президенти Ж. Кеннедининг мактубига СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг берган жавоби Румыния Халқ Республикаси меҳнаткашлари томонидан маъқулланмоқда.

Ҳамма марказий газеталар ана шу жавобни: «Жаҳонни хавф остида қолдириши мумкин бўлган ҳаракатларга йўл қўймаслик — ҳар бир давлатнинг бурчидир». («Скинтейя»): «Улуғ давлатларнинг раҳбарлари ялпи тинчликка таҳдид солиши мумкин бўлган ҳаракатларга йўл қўймасликка мажбурдирлар» («Романиа либера»); «АҚШ ҳукумати хатарли йўлга кирмоқда» («Скинтейя тинеритулуй») деган катта сарлавҳалар остида босиб чиқардилар.

«АҚШ ПОЗИЦИЯСИ ҚАҲР-ҒАЗАБ ТУҒДИРМОҚДА»

ПРАГА, 23 апрель. (ТАСС). Н. С. Хрушчевнинг президент Кеннедига юборган мактубини Прагада чиқадиган газеталарнинг ҳаммаси бугун марказий ўринларда босиб чиқардилар. Шу мактубни «Бошқа мамлакатларнинг тақдирини ҳал этишга АҚШнинг ҳеч қандай ҳаққи йўқ» деган сарлавҳа остида тўла босиб чиқарган «Руде право» газетаси Совет ҳукуматининг бошлиғи ўз мактубида АҚШ нинг Кубага қарши қилган интервенциясини батамом фош қилиб ташлаган жойларини уқтириб ўтмоқда.

Халқ партиясининг раиси И. Плойгар «Лидова демокрацие» газетасида босилган мақоласида бундай деб ёзади: «Қўшма Штатлар тутаётган позиция барча софдил кишилар орасида ҳаққоний қаҳр-ғазаб туйғуларини туғдирмоқда. Куба халқининг интервентлар устидан қозонган ғалабаси, деб ёзади у, жаҳондаги барча эркесевар халқларнинг ғалабасидир».

КУБАГА ҚИЛИНГАН ҲУЖУМ — ЖИНОЯТДИР

БЕРЛИН, 23 апрель. (ТАСС). Германия Демократик Республикасининг пойтахтида чиқадиган газеталар АҚШ президенти Ж. Кеннедига СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг жавоб мактуби ҳақида бугун ўзларининг биринчи саҳифаларида хабар қилганлар. «Нейес Дейчланд» газетаси шу мактубни: «Н. С. Хрушчев Кеннедига: «Сиз жуда хавфли йўлга тушаяпсиз» деган сўзлар билан мурожаат қилди» деган сарлавҳа остида уни тўлиқ босиб чиқарди.

Берлинда чиқадиган бошқа демократик газеталар Н. С. Хрушчев мактубининг баёнини «Кубага қилинган ҳужум — жиноятдир!», «Кеннеди хатарли йўлдан бормоқда», «Кубага қилинган ҳужумда АҚШнинг иштироки рад қилиб бўлмайдиган фактдир» деган сарлавҳалар остида босиб чиқардилар.

ФРАНЦИЯ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ ХИТОБНОМАСИ

ПАРИЖ, 24 апрель. (ТАСС). Франция Коммунистик партиясининг халққа қарата чиқарган хитобномасида «аҳвол жуда жиддий» деб таъкидланади.

«Бош министр, дейилади бу хитобномада, фитначиларнинг қисмлари Жазоирдан Францияга, Париж районига қараб келаётганлигини ҳозиргина эълон қилди.

Мамлакатга таҳдид солаётган хавфга қарши отланган меҳнаткашлар, демократлар ҳамиша сафарбарлик ҳолатида бўлингиз, бирлашингиз, аҳоли яшайдиган пунктларда ва корхоналарда намойишлар ўтказингиз, кураш олиб бориш учун уюшингиз. Ҳарбий ва гражданфитначиларни жиловлаб қўйиш учун ҳамма воситаларни талаб қилингиз.

Солдатлар, денгизчилар ва учувчилар, Франциянинг ишчи ва деҳқон фарзандлари, унтер-офицерлар ва офицерлар фитначи генералларга бўйсунишдан бош тортингиз ва уларни янчиб ташлаш учун қатъий ҳаракат қилингиз».

Франция Коммунистик партиясининг ва бошқа сўл кучларнинг чақириғига мувофиқ, Франция ишчилар синфи ва меҳнаткашлари фашист фитначиларга қатъий зарба бериш учун сафарбарликка тайёр турибдилар. Тун бўлишига қарамай, Париж атрофидаги ишчилар яшайдиган жойларда аҳолининг митинглари бўлмоқда. Аҳоли исённи бостириш ва музокаралар олиб бориш йўли билан Жазоирда тезроқ тинчликни тиклаш учун ҳамма чорани кўришга қатъий бел боғлаганлигини айтмоқда.

ИСЁНЧИЛАР ФРАНЦИЯГА ДЕСАНТ ТУШИРИШГА ТАЙЁРЛАНМОҚДАЛАР

ДЕБРЕНИНГ БАЁНОТИ

ПАРИЖ, 24 апрель. ТАСС мухбири А. Баранов хабар беради: Бугун ярим кечада Франция ҳукуматининг бошлиғи Дебре радио орқали баёнот берди. Баёнотда Жазоирдаги исёнчилар ҳокимиятни қўлга олиш мақсадида Париж районига ҳаво десанти туширишга тайёрланаётганлиги айтилади.

«Жуда кўп, аниқ ва бир-бирига тўғри келадиган маълумотлар ҳукуматга, деди у, Жазоирда давлат тўнтаришининг ташкилотчилари метрополияда ва жумладан, Париж районида жуда қисқа муддат ичида тўсатдан ва зўравонлик ҳаракатларини мўлжаллаётирлар, деб ўйлаш учун асос беради. Ҳокимиятни эгаллаб олишга тайёргарлик кўриш мақсадида уларнинг самолётлари парашютларда десант ташлашга ёки турли аэродромларда десант туширишга тайёр бўлиб турибди».

«Мен французларга ва, хусусан, Париж районы аҳолисига шуни айтмоқчиманки, деб давом қилди Дебре, ҳукумат бунга тўсқинлик қилиш учун чоралар кўрди.

Бу тентакчик уринишини ҳамма воситалар билан уқтириб айтаманки, ҳамма воситалар билан барбод қилиш ҳақида қўшинларга буйруқ берилди.

Ҳукумат шунга ишонч билдирадики, генерал де Голлга ишонч билдирувчи бутун аҳоли бу авантюрани ҳамма воситалар билан қоралабгина қолмай, балки мамлакатни ҳимоя қилишга ҳам бутун кучи билан ёрдам беради.

Ярим кечадан бошлаб Париждаги ҳамма аэродромларда самолётларнинг учиши ва қўниши тақиқланди».

Франция радиоси Дебренинг бу баёнотини ўз эшиттиришларида вақт-вақти билан такрорлаб турмоқда.

Информация министрлиги кечаси ахборот эълон қилди. Бу ахборотда аэродромларга яқин турувчи аҳоли самолётларнинг қўниши ва парвоз қилишини кўриб қолганлари тўғрисида, шунингдек ярим ҳарбий кучларнинг ҳар қандай силжиши ҳақида яқин жойдаги жандарм ва полиция участкаларига сигнал беришга даъват этилади.

Парижда хавфсизликни таъминлаш юзасидан фавқулодда чоралар кўрилди. Расмий муассасаларнинг соқчилари кўпайтирилди. Жумладан, президент саройи атрофида ва ички ишлар министрлиги ёнида радиоустановкалар билан таъминланган кўп полиция ва жандармерия кучлари тўпланган.

Париж кўчаларида танклар, жандармлар ва пулемётлар ўрнатилган ҳарбий юк машиналари пайдо бўлди.

ПАРИЖ, 24 апрель. (ТАСС). Бу ерда маълум бўлишича, француз қирувчи авиацияси ўзига жавоб бермаган ҳар қайси самолётни ўққа тутиш ҳақида буйруқ олган.

ПАРИЖ, 24 апрель. (ТАСС). Жазоирдаги ҳарбий-фашистик исён муносабати билан Париждагина эмас, балки жойларда ҳам хавфсизликни таъминлаш юзасидан фавқулодда чоралар кўрилмоқда. Жумладан, Франциянинг Марсель ва Лион каби йирик шаҳарларида стратегия жиҳатидан муҳим марказларда полиция ва жандармлардан иборат кучайтирилган соқчи отрядлар тузилган.

Париж аэродромларининг маъмурияти исёнчилар тушган самолётларнинг қўнишига тўсқинлик қилиш учун зарур бўлган ҳамма чораларни кўриш ҳақида буйруқ олган.

Редактор З. И. ЕСЕНБОЕВ.

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ

„ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ" ВЕЛОСИПЕД ПОЙГАСИ

НАМАНГАН, 24 апрель. (ЎзТАГ махсус мухбири **Н. Моисеев**). Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, республика спорт жамиятлари ва ташкилотлари союзи кенгашининг кўчма мукофотлари учун мусобақалашаётган велосипедчилар йўлнинг учдан икки қисмини — 851 километр масофани босиб ўтдилар. Ҳозир ҳам юқори тезлик — соатига қирқ километрдан кўпроқ тезлик сақланмоқда.

Жалолобод — Наманган ўртасидаги еттинчи этапда асосий кураш Тожикистон ва Ўзбекистон спортчилари ўртасида бўлди. Фарғоналик пойгачи спорт мастери В. Абдишев зўр ғайрат билан олдинга ўтиб олди. У бошқа велосипедчиларни бир километр чамасида орқада қолдирган ҳолда эллик километр олдинда борди. Сўнгра Ўзбекистон терма командасининг аъзоси, спорт мастери Ҳ. Йўлдошев олдинга ўтиб олди. Унинг кетидан тожик пойгачилари интилдилар. Бироқ аввалги этаплардаги сингари пешқадамлик тақдири фақат финиш олдидангина маълум бўлди. Финиш чизиғини Ўзбекистон терма командасининг капитани, спорт мастери В. Палацкий биринчи бўлиб кесиб ўтди. У 150 километрлик масофани 4 соат 30 секунд ичида босиб ўтди.

Команда зачётида Ўзбекистон ва Тожикистон терма командалари ҳамда «Буревестник» биринчи командаси (Ўзбекистон ССР) бир хил вақт кўрсатдилар.

Етти этап натижалари бўйича шахсий зачётда ҳали ҳам тожикистонлик спорт мастери С. Шепель олдинда турибди. Командаларининг ҳолати ҳам ўзгармади. Тожикистоннинг биринчи терма командаси мукофотни олиш учун кўпроқ имкониятларга эгадир. Бу команда «Буревестник» биринчи командасидан қарийб ўн икки минут ва Ўзбекистон терма командасидан деярли ўн олти минут олдинда бормоқда. Фарғона областининг терма командаси пойгадан чиқиб қолди.

ТАЛЬ-БОТВИННИК МАТЧИ

МОСКВА, 22 апрель. (ТАСС). Шахмат бўйича жаҳон биринчилиги учун ўтказилаётган реванш матчининг 15-ўйини 63-юришда Ботвинникнинг ғалабаси билан тугади.

Матч 10:5 ҳисоби билан Таль учун хавфли бўлиб қолди. Ботвинник жаҳон чемпиони номини ўзига қайтариб олиш учун қолган 9 ўйиндан атиги 2,5 очко олиши керак.

* * *

Матчнинг 16-партияси 24 апрелда Талнинг бир пиёдаси ортиқ бўлгани ҳолда 41-юришда кечиктирилди.

АФРИКА. Ангола халқи Португалия мустамлакачиларига қарши мардонавор курашмоқда. Бундан ўтакаси ёрилган мустамлакачилар халқ ҳаракатини бостириш учун барча воситаларини ишга солмоқдалар. СУРАТДА: ёлланган қотиллар қўзғолонда иштирок этган ватанпарвардан ўч олмоқдалар.

ТАСС фотохроникаси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

27 АПРЕЛДА

19.00 — **Дарсликларингиз саҳифаларида** (мактаб ўқувчилари учун ўзбек тилида), 19.30 — **Сўнгги ахборот,** 19.50 — **Чирчиқ меҳнат вахтасида** (саноат ходимлари учун ўзбек тилида), 20.10 — **Шимол камалаги** номли бадиий фильм (ўзбек тилида), 21.40 — **Сергей Прокофьев** (атоқли совет композиторига бағишланган музикали календарь).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 26/IV да **Жизель.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 26/IV да **Ганг дарёсининг қизи.** 27/IV да **Имон.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 26, 27/IV да **Олтин қидирувчилар** 27/IV га билетлар сотилган.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Кишки мавсумнинг ёпилиши олдидан 2/V гача **Арслонлар аттракциони.** Арслонларни ўргатувчи **Владимир Борисов** гастролининг сўнгги кунлари.

КИНО

Саккизинчи эшик — «ВАТАН» (кеч соат 5 ярим, 8 ярим ва 10 да).

Генерал делла Ровере — «МИР», «ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Довулдан кучли — СОБИР РАҲИМОВ номли, НАВОИЙ номли, «ДРУЖБА», «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз ва кечқурун).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
28, 29 30 апрелда

концертлар

1-бўлимда: Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар **Коммуна Исмоилова, Қундуз Миркаримова,** Жаҳон ёшлар фестивали лауреатлари **Клара Жалилова, Тамара Юнусова, Отажон Ражабовлар** қатнашади.

2-бўлимда: Ўзбекистон ССР халқ артисти **Комилжон Отаниёзов** Хоразм достонларидан парчалар ижро этади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
30 апрель 1, 2 майда
КАТТА

байрам томошалари

Томошалар: 30/IV да — кундуз соат 3 ва кеч 7 яримда, 1/V да — кундуз соат 2, 4 ярим ва кеч 7 яримда, 2/V да — кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

1961 йил 6 май кундуз соат 12 да. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Техника фанлари бўлимининг бирлашган илмий совети мажлисида (Куйбишев кўчаси, 15-уй, Фанлар академиясининг кичик конференц-зали)

Г. К. Синявский

техника фанлари доктори деган илмий даражани олиш учун: «Экспериментал гидравликада синтетик методлар» деган темада

диссертация ёқлайди

Диссертация билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

Тошкент область, Қуйи Чирчиқ районидаги
ЖАМБУЛ НОМЛИ 9-МАКТАБ
30 апрелда
мактабни тамомлаган ўртоқлар билан

традицион учрашув

УТКАЗАДИ.

Учрашув кундуз соат 4 да бошланади.

ҚИРҒИЗ РЕСПУБЛИКА ТУРИСТ-ЭКСКУРСИЯ БОШҚАРМАСИ
июнь, июль, август ва сентябрь ойларида

ИССИҚКУЛГА

(қайиқ ва теплоходда саёҳат қилиш учун)

турист путёвкалари
СОТАДИ

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, К. Маркс кўчаси, 20-уй. Телефон — 33-585.

Ҳозирдан 31 майгача муддатда **барча кўлларда, дарёларда ва сув омборларида** қандай усулда бўлса ҳам

БАЛИҚ ОВЛАШ
тақиқланади

Аммо ҳаваскор балиқчилар «Узгосрибоохрана» инспекторлари томонидан махсус ажратилган участкаларда балиқни қармоқ билан тутишлари мумкин.

«Узгосрибоохрана».

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ 26 УЙ

КОММУТАТОР — 26334, 33262 Редакция бўлимларининг телефонлари: Партия турмуши — 33469 Пропаганда — 33469, Саноат ва транспорт — 29 005. Совет қурилиши — 34780 Қишлоқ хўжалиги — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34524. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, Секретариат — 31226 Эълонлар — 28142.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Р. 01568. Нашр. Б. 97.